IANUARIE • 2020

VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL ROMÂN

NR. 85 (1)
ANUL MMXX

Premisele unei petiții obiective ▸▸ 3

La gârliște mari ▸▸ 9

Va fi sau nu va fi? ▸▸ 32

La copcă pe apele din Ontario ▸▸ 34

www.agvps.ro

VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL ROMÂN
FONDAT 1919

Nr. 85 (1) / IANUARIE 2020
ANUL MMXX • Serie nouă

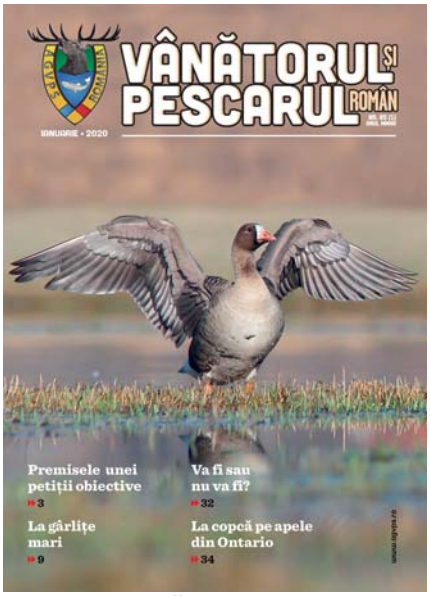

FONDATĂ ÎN ANUL 1919
REVISTĂ NAȚIONALĂ DE VÂNĂTOARE ȘI PESCUIT SPORTIV

Președinte
dr. ing. Neculai Șelaru
Președinte executiv
ing. Mugurel Drăgănescu

REDACȚIA
Redactor-șef
ing. Alin-Codru Manu
Redactor corespondent
arh. Mugurel Ionescu
Redactor corespondent
prof. Bianca Ioriatti
Art Director
Aurel Neagu
Layout/Design
CREA
Difuzare
ing. Mariana Cristache

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Calea Moșilor nr. 128,
București, Sector 2, Cod 020882
Tel: 021-313.33.63
E-mail: revistavpr@yahoo.com
www.agvps.ro
ISSN 1582-9650

Foto copertă: Wildlife World/Shutterstock

Tipărit la ARTPRINT SRL
Tel. 0723-130.502, E-mail: office@artprint.ro

Manuscrisele destinate tipăririi vor fi în format digital. Publicate sau nu, ele nu se înapoiază colaboratorilor. Articolele publicate nu angajează decât responsabilitatea autorilor lor și nu reflectă în mod necesar opinia redacției. Reproducerea oricărui material fără acordul redacției este interzisă.

CUPRINS

VÂNĂTOARE

3 EDITORIAL
Premisele unei petiții obiective
5 SPECII CINEGETICE
Evoluția populației de cerb comun în perioada 1950-2019
9 DE SEZON
La gârliță mari
11 GASTRONOMIE VÂNĂTOREASCĂ
Piept de gârliță mare la cuptor cu miere și merișoare
12 STUDIU
Cinegetică (XXV)
14 DIN TEREN
La rațe, pe Timiș
16 DE SEZON
Rațe, rațe și iar rațe!
18 DISPOZITIVE OPTICE
Despre reticulele lunetelor
20 POVESTIRI
O poveste cu tâlc…, o întâmplare adevărată
21 CARTE
Despre lucrarea „Lupul – mit, realitate, conservare
22 CHINOLOGIE
Atenție la gheața iernii!
23 OPINIE
Considerații cu privire la constituirea fondurilor de vânătoare în Republica Moldova
24 BOLILE ANIMALELOR
Tuberculoza
25 PLANTE TĂMĂDUITOARE
Busuiocul
26 POVESTIRI
Mistrețul din Groasa (I)

PESCUIT

28 COMPETIȚII
Avanpremiera anului competițional internațional 2020
29 ATELIER
Muscărit pe ape reci
30 RĂPITORI
Lecția de bass (III)
32 PESCUIT DE SEZON
Va fi sau nu va fi?
33 GASTRONOMIE PESCĂREASCĂ
Tocăniță din pește
34 MAPAMOND
La copcă pe apele din Ontario
36 PESCUIT PE RÂU
Înainte, stop, „marșarier”
38 BIODIVERSITATE
Primul inventar mondial al râmelor
39 UMOR
Caricaturi • Buline
40 Noutăți de prin magazine
41 Solunar – Rebus – Mica publicitate

Membrii Consiliului A.G.V.P.S. din România și județele pe care le reprezintă
Președinte: Neculai Șelaru; ***Președinte executiv***: Mugurel Constantin Drăgănescu; ***Vicepreședinți***: Florin Iordache, Atilla Kelemen, Teodor Bentu.
Membri: Ion Antonescu (*Vâlcea, Gorj*), Iosif Benke (*Harghita, Covasna, Mureș*), Sorin Viorel Bronț (*Bihor, Satu Mare*), Virgil Cadăr (*Vaslui, Iași, Botoșani*), Liviu Coman (*Călărași, Giurgiu, Ilfov*), Filip Georgescu (*Argeș, Olt, Dolj*), Ovidiu Ionescu (*Brașov, Sibiu, Alba*), Cornel Lera (*Timiș, Arad, Hunedoara*), Eusebiu Martiniuc (*Vrancea, Galați*), Dorin Mărescu (*Caraș-Severin, Mehedinți*), Radu Iulian Micu (*Constanța, Tulcea*), Sorin Minea (*București*), Laurențiu Radu (*Brăila, Buzău, Ialomița*), Florică Stan (*Dâmbovița, Prahova, Teleorman*), Veronica Ispas (*Maramureș, Sălaj, Bistrița, Cluj*), Gheorghe Vrânceanu (*Bacău, Neamț, Suceava*).

IANUARIE
Editorial 3
Studiu 5
Vânătoare la gârliţe mari 9
Cinegetică 12
Dispozitive optice 18
Bolile animalelor 24

VÂNĂTOARE

Premisele unei petiţii obiective

ELIADE BĂLAN

Foto: NECULAI ŞELARU

Exasperarea rămâne la cote înalte. Este aceeaşi stare de nemulţumire ca în toţi anii din urmă. Populaţia de urşi din România nu s-a redus, dimpotrivă a crescut, fiindcă nu s-a acţionat cum trebuie şi unde trebuie. Prea puţin şi total neprofesionist. Este neschimbată atitudinea funcţionarilor de stat, care încă mai cred, că prin lentoare şi simple apeluri adresate telefonic sau prin intermediul mass-media, se poate obţine un echilibru cinegetic sănătos. Total neprofesionist.

Asistăm la o trecere printr-o tendinţă acută de abandon, de răgaz păgubos, de nefirească lipsă de responsabilitate în chestiuni de mediu cinegetic extrem de urgente. Se stă cu ochii închişi la toate cazurile/incidentele reclamate de autorităţi locale, de oameni obişnuiţi şi nimeni nu a dorit, cel puţin până acum, să întreprindă o acţiune de anvergură, bazată pe date şi fapte, la forurile europene pentru ca să dispară pericolul generat de efectivul mare de urşi, iar oamenii să trăiască toţi în siguranţă. Conducerile Consiliilor Judeţene Covasna, Harghita, Mureş şi Braşov nu mai acceptă dilentantismul autorităţilor centrale, lipsa de credibilitate şi modul neconvingător cum au comunicat cu forurile europene pentru implementarea unor măsuri care să restabilească convieţuirea paşnică între oameni şi urşi. Prin urmare, oficialii judeţelor menţionate aleg să înmâneze oficial o Petiţie Parlamentului European, prin care să arate cu date concrete că urşii, care s-au înmulţit excesiv de mult în România în ultimii ani, creează mari pagube materiale şi pun în pericol integritatea oamenilor.

„Pledoaria" conducerilor celor patru judeţe pleacă de la un adevăr, acela că în preajma noastră se întâmplă lucruri triste, care au instalat o stare de primejdie curentă cu multiple efecte în comunităţile unde urşii îşi fac apariţia. Se pleacă de la constatarea că *„problema este una acută (...) şi trebuie luate nişte măsuri pentru protejarea vieţilor oame-*

Premisele unei petiții obiective

nilor, dar și pentru protejarea urșilor, pentru că în foarte multe cazuri sunt în pericol". Este evident că nu există o adversitate între om și animal sălbatic, una care să conducă la înlăturarea totală a urșilor din zonele cu probleme, ci doar o rezolvare inteligentă a situației astfel încât oamenii să nu mai aibă de suferit. În definitiv, ce reclamă forurile județelor semnatare ale petiției? Reclamă atât daunelele materiale și atacurile soldate cu victime omenești, dar și cazurile cu accidente rutiere sau feroviare în care urșii au murit. Ceea ce se reclamă nu e o răzbunare, ci o stingere a unei anomalii care tinde să determine apariția unei stări menită să complice relația dintre om și popuația de urși. Inventarul de argumente arată că „*așa nu se mai poate*", ceva trebuie întreprins. Numai în ultima vreme au fost 13 accidente rutiere sau feroviare unde, în afară de un caz, urșii au murit. Dar sunt și foarte multe atacuri asupra oamenilor, în acest an șapte persoane au decedat. Se adaugă cazurile cu daune materiale, cu sutele, numai în acest an.

Este clar că guvernanții, la rându-le, trebuie să intervină să facă repede ceva salvator, dar până acum nu prea s-au străduit. Ministerul Mediului trebuie să fie „*puțin încurajat, impulsionat de către Bruxelles în privința luării unor decizii, pentru că, momentan, ordinul ministrului prin care se acordă derogare sau relocare nu este funcțional, birocrația este excesivă, iar plățile pentru daune nu se realizează*", susțin semnatarii petiției. Celor de la București le este adresată propunerea de a institui o cotă de recoltă de prevenție pentru reducerea populației de urși, cât și o cotă de intervenție pentru eliminarea urșilor periculoși, care provoacă pagube materiale și pun în pericol integritatea oamenilor. Petiția „*Pentru asigurarea condițiilor pentru protejarea vieții umane și a proprietăților în regiunile din România unde acestea sunt amenințate de populațiile mari de urs brun*", transmisă Comisiei pentru Petiții a Parlamentului European, solicită Uniunii Europene să intervină și să ceară Guvernului României să „*elimine și să prevină factorii care reprezintă o amenințare la viața și integritatea corporală a populației, culturile agricole și asupra șeptelului în regiunile afectate*".

Doleanțele reprezentanților celor patru județe sunt juste. Este momentul ca oficialii de la Bruxelles, să înțeleagă

Foto: ALIN-CODRU MANU

și să intervină, cu măsuri care să conducă la luarea unor decizii radicale de către autoritățile române. Acea „grijă" față de aceste valori cinegetice, în speță urșii bruni, recomandată de oficialii eu-

> ***Celor de la București le este adresată propunerea de a institui o cotă de recoltă de prevenție pentru reducerea populației de urși, cât și o cotă de intervenție pentru eliminarea urșilor periculoși, care provoacă pagube materiale și pun în pericol integritatea oamenilor.***

ropeni poate avea însă costuri enorme dacă oamenii sunt în continuare atacați în localități, lângă case, animalele sunt sfâșiate iar numărul persoanelor decedate din cauza rănilor provocate de urși crește săptămânal. Fenomenul nu mai poate fi tolerat, trebuie oprit. Se știu cauzele, se cunosc vinovații și, poate la fel de important, se intuiesc urmările.

De aceea cred că, în acest moment, plecând de la petiția trimisă Parlamentului European, europarlamentarii și comisarii noi aleși, cu atribuțiuni în domeniul mediului înconjurător, trebuie să lupte pentru modificarea Directivei Habitate, în sensul aplicării ei diferențiate în diferite țări, în funcție de nivelul viabil sau nu al populațiilor de urs din fiecare dintre acestea. VPR

DINAMICA POPULAȚIILOR DE FAUNĂ CINEGETICĂ (I)

Evoluția populației de cerb comun în perioada 1950-2019

NECULAI ȘELARU

Nu ne-am propus să analizăm evoluția anterioară, din perioada interbelică, a populațiilor de cerb comun din țara românească. Nu o facem numai din lipsă suficientă de date certe, ci și din lipsă de folos pentru viitor, în primul rând din cauza schimbărilor esențiale petrecute în biotopul specific și managementul speciei. Putem confirma însă, calitatea de excepție a cerbilor din munții noștri în acea perioadă, în special din Curbura interioară și exterioară a Carpaților, reliefată încă de la primele expoziții internaționale de vânătoare, organizate după constituirea și sub egida Consiliului Internațional de Vânătoare (CIC).

Mai putem afirma, din scrierile acelei perioade, că în terenurile de vânătoare regale și multe dintre terenurile de vânătoare ale unor personalități cinegetice ale vremurilor trecute, cerbii erau hrăniți, lupii combătuți, iar extragerile din efective adeseori simbolice. Dacă mai adăugăm, la aceste preocupări, populările succesive cu cerbi în diverse regiuni ale țării, precum și combaterea consecventă a braconajului, putem realiza de ce în multe terenuri de vânătoare cerbii se găseau din belșug, în timp ce în altele erau doar slab reprezentanți sau se aflau numai în trecere.

Oricum, imediat după terminarea celui de-al doilea război mondial, cerbii comuni deveniseră rarisimi în România, efectivul din 1950 fiind estimat la numai 2.900 exemplare.

Dinamica efectivelor și recoltelor

Din datele oficiale referitoare la efectivele și recoltele anuale de cerb comun s-a putut reconstitui evoluția populației acestora și s-a putut calcula sporul natural anual, decadal și mediu multianual pentru perioada de referință 1950-2019.

În primul grafic, privind dinamica anuală a efectivelor de cerb comun, este ilustrată o evoluție ascendentă a acestora, de la numai 2.900 exemplare în anul 1950 până la cca. 47.365 de exemplare în anul 1989.

La această evoluție au contribuit, indiscutabil, și repopulările sau populările efectuate în mod succesiv cu cerbi comuni, începând din anul 1957 până în 1987, în diferite habitate propice din România, regăsite în județele Cluj, Bihor, Caraș-Severin, Mehedinți, Gorj, Olt, Dolj, Argeș, Vâlcea, Prahova, Dâmbovița, Iași, Giurgiu, Ialomița etc.

În perioada predecembristă, la care ne referim mai întâi, putem remarca și grija manifestată constant pentru scăderea, apoi pentru menținerea principalului prădător, lupul, la un nivel de maximum 2.500 de exemplare în toată România, precum și preocuparea permanentă de ajutorare cu hrană complementară a cerbilor în timpul iernii, ceea ce explică dinamica ascendentă și, în același timp, calitatea de excepție a populației și trofeelor de cerb comun. Confirmarea celor susținute în privința calității, o constituie multitudinea de trofee de cerb medaliabile, omologate oficial la diferite expoziții internaționale, precum și faptul că din această perioadă

Evoluția populației de cerb comun în perioada 1950-2019

datează primul și singurul record mondial la coarne de cerb, deținut în România între anii 1981-1986, cu trofeul dobândit în Munții Vrancei, lângă Soveja, în anul 1980. Acest trofeu a fost evaluat și omologat oficial în cadrul Expoziției Mondiale de Vânătoare organizată la Plovdiv, Bulgaria, în anul 1981.

Evoluția ascendentă a efectivelor de cerb comun a fost întreruptă însă după 1990, aceasta diminuându-se treptat de la 47.365 exemplare, evaluate în primăvara anului 1989, până la 32.824 exemplare, evaluate în primăvara anului 2001. Scăderea bruscă de efective nu se poate explica decât ca efect al creșterii mortalității speciei, datorată parțial unor cote de recoltă neadaptate situației, chiar dacă acestea au fost drastic reduse de la 2.243 exemplare în anul 1990 până la numai 356 exemplare în anul 1999. Reducerea deliberată s-a făcut în scopul contracarării efectelor braconajului și creșterii efectivelor de lup, râs și urs intrate treptat sub protecție strictă.

Ca efect al intrării în vigoare a Legii fondului cinegetic și a protecției vânatului nr. 103/1996 a fost posibilă o ușoară creștere de efective, de la 32.824 exemplare în anul 2001 până la 36.844 exemplare în anul 2010. Din anul 2011, an al reatribuirii în gestionare a majorității fondurilor cinegetice din România către gestionari foarte diferit pregătiți din punct de vedere cinegetic, datele anuale privind nivelul efectivelor reale, crescute brusc în opinia noastră doar scriptic, până la 47.871 exemplare în anul 2019, au permis o creștere riscantă a cotelor de recoltă până la un nivel neatins vreodată, de 3.230 exemplare în anul 2018.

Este de așteptat, în viitorul apropiat, o recunoaștere a scăderii efectivelor reale de cerb comun, care s-au rărit în mod evident sau chiar au dispărut din zone dens populate până în anul 1990. Aceasta deoarece nu mai pot fi credibile toate evaluările efectuate din anul 2011 încoace și nici precaut nivelul cotelor de recoltă aprobate în ultimii ani. Fiindcă scăderea efectivelor de cerb comun în zonele de munte și de deal, populate cu lupi, râși și urși, nu poate fi compensată, în totalitate, prin creșterile de efectiv din zona de câmpie și Lunca Dunării, unde cerbii au ajuns prin imigrare sau au fost repopulați cu eficiență în perioada 1957-1987.

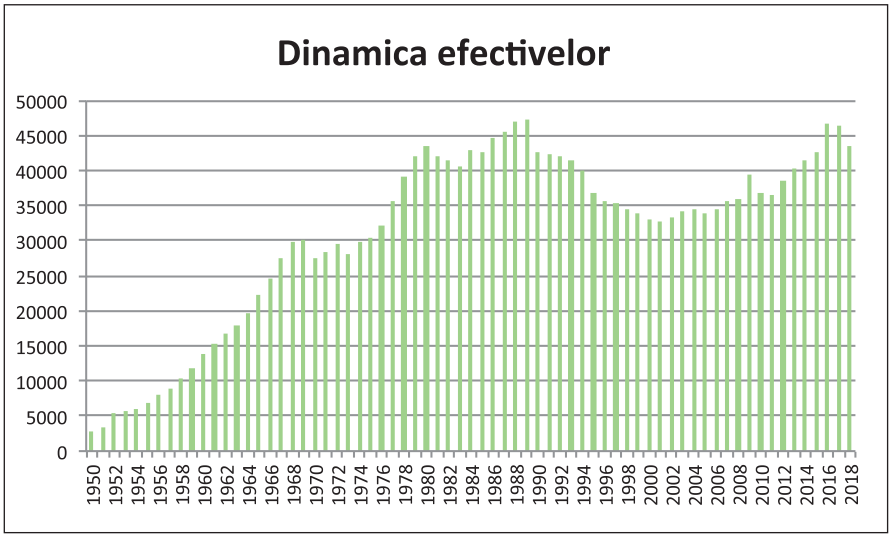

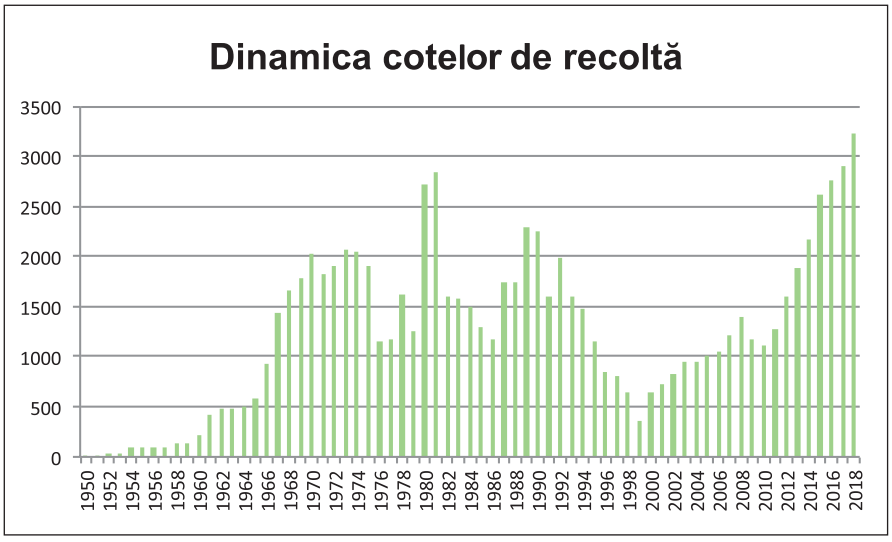

Evoluția per total ascendentă a efectivelor de cerb a fost posibilă în condițiile unor cote de recoltă flexibile, cu două sincope, evidente și explicabile, în perioada 1976-1988 și în perioada 1994-2012. Aceasta după ce în perioada 1950-1957, cerbii comuni aproape că nu s-au vânat, cifra anuală de recoltă stabilindu-se la sub 100 exemplare/an, și după ce, în perioada 1958-1964, cotele de recoltă s-au menținut la sub 500 exemplare/an. De remarcat că în prima perioadă de restricții, mai exact între anii 1976-1980, s-a urmărit, în mod deliberat, atenuarea urmărilor unor cote de recoltă anterioare exagerate, de până la 2.000 exemplare/an, stabilite în timpul practicării vânătorii cu vânători străini.

Fiind observat la timp reversul practicării vânătorii cu străinii, în mod special din punct de vedere al calității trofeelor, s-a luat măsura renunțării la această activitate și la exportul de trofee, diminuându-se adaptiv, după cum s-a arătat, și cota de recoltă până în anul 1989, cu două excepții pentru care nu găsesc explicații, în anii 1980 și 1981.

A doua perioadă de restricții moderate impuse în vânarea cerbului a ținut, așa după cum s-a precizat și se poate observa grafic, din anul 1982 până în anul 1986, pentru contracararea efectelor nefavorabile ale iernilor excesive din acea perioadă, iar o a treia, mult mai severă, a ținut din anul 1994 până în anul 2012 inclusiv, perioadă în care cotele de recoltă s-au situat la niveluri foarte reduse, cuprinse între 356 exemplare în anul 1999 și 1.500 exemplare în perioada 2006-2012. Aceste diminuări de cote de recoltă au fost necesare în scopul evitării prăbușirii efectivelor de cerb comun sub presiunea marilor carnivore, aflate în real progres după intrarea lor sub protecție strictă, mai ales în condiții de ierni cu strat gros de zăpadă înghețată.

În continuare, pe fondul creșterii, mai mult scriptice în opinia noastră, a efectivelor de cerb comun a fost posibilă și creșterea cotelor de recoltă până la nivelul maxim, considerat riscant, de 3.230 exemplare în anul 2018.

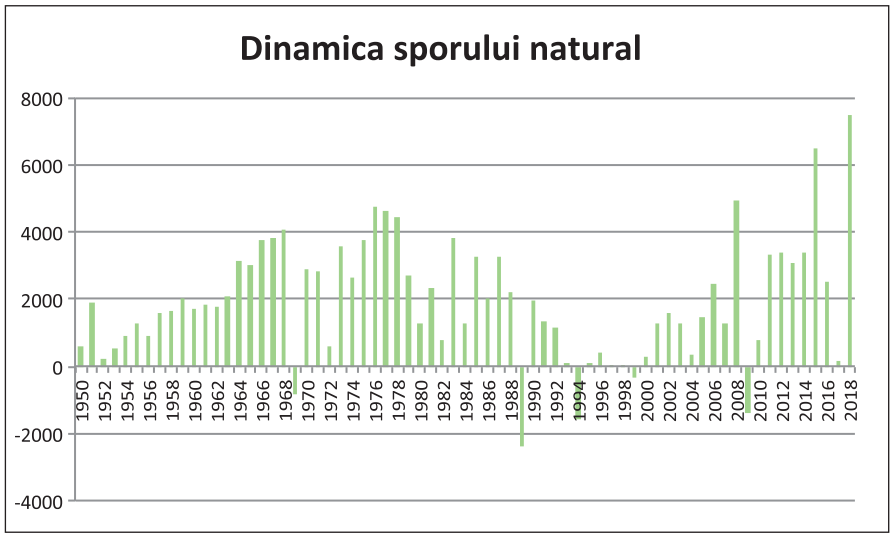

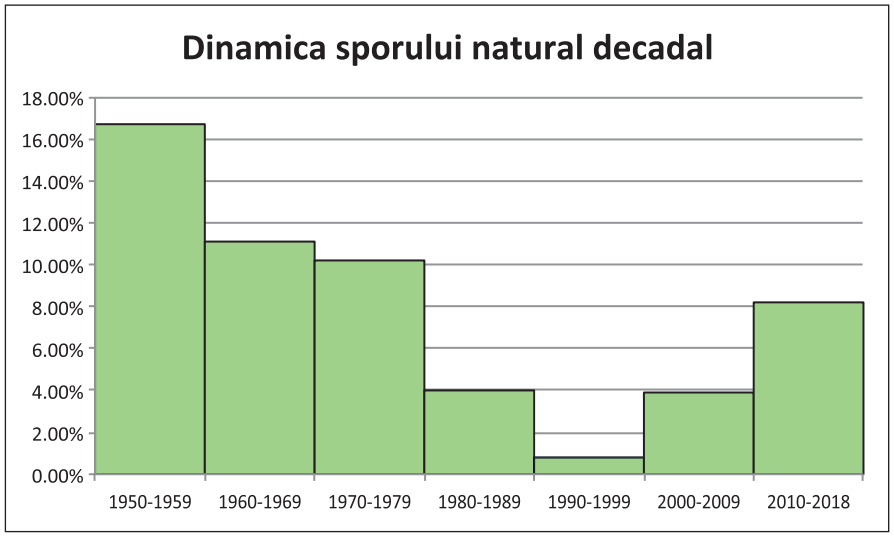

Fiind observat la timp reversul practicării vânătorii cu străinii, în mod special din punct de vedere al calității trofeelor, s-a luat măsura renunțării la această activitate și la exportul de trofee, diminuându-se adaptiv, după cum s-a arătat, și cota de recoltă până în anul 1989, cu două excepții pentru care nu găsesc explicații, în anii 1980 și 1981.

Sporul natural

De remarcat, de la început, că sporurile naturale anuale, calculate ca sumă a cotelor de recoltă și a creșterii sau scăderii de efective de la un an la altul, diferă foarte mult valoric în perioada la care ne referim, de la -4% în anul 1994 până la +21% în anul 1950, dacă eliminăm valoarea excentrică de +55% din anul 1951. În opinia noastră această diferențiere a fost determinată în principal de recrudescența braconajului după 1990 și, mai târziu, de presiunea exercitată de prădători după intrarea lupilor, râșilor și ursilor sub protecție.

Pentru a putea compensa greșelile în plus și în minus inerente evaluărilor anuale de efective au fost calculate sporuri naturale medii decadale, cuprinse între 0,8% în perioada 1990-1999 și 16,7% în perioada 1950-1959, ale căror diferențe, relativ mari, sunt explicabile plauzibil în cele ce urmează. În final, s-a calculat și sporul natural mediu multianual de 6,2% pentru perioada 1950-2019.

În prima decadă analizată, 1950-1959, sporul natural mediu (decadal) a avut valoarea cea mai mare, de 16,7%, explicabilă prin surplusul de condiții de habitat existente la un grad redus de ocupare a nișei ecologice specifice.

A urmat decada 1960-1969, cu sporuri anuale mult mai constante, situate în jurul sporului mediu decadal de 11,1%. Deci din nou un spor natural ridicat, în condițiile unor cote de recoltă relativ reduse și ale creșterii în continuare a efectivelor, care încă nu atinseseră limita densității optime.

În decada 1970-1979 efectivele s-au apropiat de nivelul maxim atins în decursul perioadei analizate, grație unor cote de recoltă anterioare normale și ținerii braconajului și efectivelor de prădători sub control. În această perioadă, sporul natural mediu calculat a fost de 10,2%, tot peste sporul natural mediu multianual de 6,2%.

În decada a patra, 1980-1989, efectivele reale au atins maximul istoric de 47.365 exemplare în 1989, în condițiile unor ierni succesive grele, dar ale unor cote de recoltă anuale precaute, ceea ce reliefează o ocupare aproape integrală a nișei ecologice specifice cerbului comun. Sporul natural mediu din această perioadă s-a situat însă la numai 4% din efectiv, sub sporul natural mediu multianual de 6,2%, ceea ce denotă o saturare a habitatului specific în condiții normale de ocrotire și îngrijire.

Șocul neașteptat, din decada 1990-1999 când s-a înregistrat un spor natural mediu decadal neverosimil de mic, de numai 0,8%, se datorează în mod cert recrudescenței braconajului din perioada 1990-1996, când legea în vigoare pe atunci, nr. 26/1976, era căzută în desuetudine.

Sporul natural mediu decadal următor, din perioada 2000-2009, se situează la un nivel de 3,9%, sub sporul natural mediu multianual de 6,2%, având explicație directă în presiunea din ce în ce mai ridicată a prădătorilor specifici (lup, râs și urs), intrați între timp sub protecție strictă.

Din datele îndoielnice privind evoluția efectivelor în ultima decadă, 2010-2019, s-a putut calcula un spor natural

mediu de 8,2%, exagerat în opinia noastră, în condițiile unor sporuri naturale anuale fluctuante, care indică evaluări neatente sau deliberat eronate de efective, ultimele interesate de obținerea unor cote de recoltă mai ridicate decât ar fi fost normal să fie aprobate.

În concluzie, sporul natural multianual al efectivelor de cerb comun se poate accepta a fi 6,2%, pe parcursul celor 69 de ani luați în considerare.

Raportul între sexe

Din datele statistice oficiale avute la dispoziție, numai pentru perioadele de referință 1971-1989, 1990-1997 și 1999-2013, s-au putut calcula următoarele raporturi medii multianuale între sexe:

- pentru perioada 1971-1989 … 1:1,34;
- pentru perioada 1990-1997 … 1:1,31;
- pentru perioada 1999-2013 … 1:1,50.

Raportul între sexe, observat de practicieni în teren, pare să fie chiar mai disproporționat decât cel precizat mai sus, ceea ce parțial explică, pe lângă aparenta lâncezire a activității masculilor de cerb comun în perioada de rut, boncănitul din ce în ce mai slab auzit în teren. Desigur că acest fapt se datorează și renunțării la exploatările forestiere rase concentrate pe suprafețe mici, și încălzirii globale.

Concluzii

Din analiza datelor prezentate și graficelor alăturate, se pot trage câteva concluzii importante pentru managementul viitor al speciei:

- efectivele de cerb comun au crescut relativ continuu în România, până la un nivel de peste 40.000 exemplare, în condițiile unor cote de recoltă precaut stabilite, cu unele sincope în perioadele în care braconajul s-a resimțit mai acut și/sau efectivele de lup, râs și urs au crescut ca urmare a intrării acestora sub protecție;
- nivelul cotei medii multianuale de recoltă, calculată a fi 4% în perioada de referință 1950-2018, a permis creșterea de efectiv prezentată, în condițiile unui spor natural mediu multianual de 6,2% influențat într-o oarecare măsură de populările și repopulările succesive cu cerbi, din perioada 1957-1987;
- raportul între sexe, de la 1:1,31 până la 1:1,34 în perioada 1971-1977 și de 1:1,50 în perioada 1999-2013, nu este cel mai echilibrat și de natură a favoriza selecția genetică pozitivă în cadrul populației de cerb comun din România;
- sporurile naturale medii decadale, calculate pentru populația de cerb comun din România, de la 3,9% în decada 2000-2009 până la 16,7 % în decada 1950-1959, exceptând decada de excepție 1990-1999, când acest spor a fost de numai 0,8%, prezintă o constantă relativ ridicată în jurul valorii medii multianuale de 6,2%.

Ca o concluzie generală, putem susține că efectivul normal de cerb comun în România se poate considera a fi de cca. 40.000 exemplare, iar cota de recoltă precaută, la un nivel de peste 2.000 exemplare, în condiții de hrănire complementară pe timpul iernii și, mai ales, de ținere sub control a efectivelor de carnivore mari și a braconajului. VPR

„Confirmarea celor susținute în privința calității, o constituie multitudinea de trofee de cerb medaliabile, omologate oficial la diferite expoziții internaționale, precum și faptul că din această perioadă datează primul și singurul record mondial la coarne de cerb, deținut în România între anii 1981-1986, cu trofeul dobândit în Munții Vrancei, lângă Soveja, în anul 1980.

La gârlițe mari

Text și fotografie **MAC**

Vânătoarea la gârlițe mari are un farmec aparte și, în fiecare sezon, un număr însemnat de vânători pasionați petrec zile pline, urmărind pasajul acestor păsări.

Un aspect important în vânătoarea la gârlițe mari este observarea cârdurilor de păsări și găsirea locurilor unde se hrănesc, urmând ca apoi, în decursul a câtorva zile, să verificăm traseele de pasaj. De regulă, gârlițele se grupează în zone unde găsesc hrană și apă, înoptează în zone cu apă pe cât posibil deschisă, liberă de gheață, pe lacuri sau bălți, iar pe parcursul zilei pasează între locurile cu hrană – grâu încolțit, rapiță sau coceniști, și locurile unde merg să bea apă. Dacă nu sunt deranjate și dacă vremea nu se modifică drastic, gârlițele își păstrează traseele de pasaj. Vânătoarea devine însă mai dificilă atunci când păsările își schimbă obiceiurile zilnice, deranjate de diferiți factori, și se mută de pe o zonă pe alta, schimbându-și peste noapte obiceiurile zilnice.

Cer senin sau perdele de ceață

Vremea, senină sau cu ceață, poate face diferența într-o partidă de vânătoare, la gârlițe mari.

Un cer senin și o vizibilitate foarte bună nu sunt semne favorabile în vânătoarea la pasaj. Păsările zboară foarte sus și, datorită vizibilității extinse, se țin departe de suprafața pământului. Din înalturi pot observa orice schimbare a peisajului sau configurației terenului peste care zboară și pe care, se pare, îl cunosc suficient de bine pentru a observa modificările, fie ele cât de mici. Vizibilitatea atrapelor pe vreme senină, deși pare la o primă vedere un lucru bun, de fapt nu este în avantajul nostru. Cu tot progresul tehnologiilor de fabricație, și mă refer aici la materialele din care sunt confecționate, la forme/poziții și culori, este destul de dificil ca atrapele noastre să păcălească pe deplin privirile păsărilor într-o zi cu cer senin și soare plin. Chiar și o mică diferență de nuanță a culorii, o strălucire altfel

decât cea a penajului natural, pot atrage, în sens negativ, atenția păsărilor ce se apropie de formația noastră de atrape iar de aici și până la schimbarea direcției sau urcarea pe altitudine a cârdului de gârlițe nu mai este decât un pas. Ochii ageri ai păsărilor nu scapă nimic din vedere iar camuflarea standului și a vânătorilor devin și ele mult mai dificile.

De cealaltă parte, ceața scade vizibilitatea și ne ascunde practic de privirile scrutătoare ale păsărilor. Prin perdelele ceții atrapele își pierd detaliile și conturul definit și sunt percepute doar ca o formație asemănătoare stolurilor așezate pe câmp, să se hrănească. Reducând vizibilitatea, ceața afectează implicit și altitudinea de zbor a păsărilor, astfel că acestea vor coborâ până când vor fi capabile să distingă detaliile de la sol. Cu cât ceața este mai deasă și poziționată în strat consistent pe înălțime, dar nu foarte departe de sol, cu atât păsările își vor reduce altitudinea de zbor, facilitând astfel tirul vânătorilor. Există însă și un revers al medaliei. Dacă ceața este prea deasă și prea jos, păsările pot coborâ până în apropierea solului, adesea în liniște deplină, și ne pot lua prin surprindere. Când ajungem să le vedem poate fi deja prea târziu…!

Din secretele atrapelor

Anotimpul iernii aduce condiții de vreme specifice, temperaturi scăzute, zăpadă, gheață, uneori polei, lapoviță și chiar ploaie, după cum se arată vremea din ultimul timp, iar aceste modificări produc la rândul lor schimbări în comportamentul vânatului cu pene. Iar gârlițele nu fac excepție. Formațiile de atrape trebuie să răspundă noilor provocări pentru a-și îndeplini rolul în atragerea păsărilor spre locurile în care le-am poziționat.

Fie că avem de-a face cu atrape *slim*, simple profile cu contur și desen adecvat sau cu atrape colapsabile, scoică sau *full body*, postura siluetelor trebuie să exprime starea de spirit a grupului de păsări pe care îl mimează. De la postura relaxată, cu ciocul în pene, la cea activă care ciugule și până la „santinele”, toate au rolul lor în crearea atmosferei de liniște care să exprime încredere și să constituie un apel la păsările stolurilor ce pasează în apropiere.

Așezarea în formație a atrapelor trebuie să fie cât mai firească, imitând-o pe cât posibil pe cea naturală, cu majoritatea siluetelor orientate în aceeași direcție, mijlocul în plină activitate și pe margini ceva mai multă „relaxare” plus, bineînțeles nelipsitele „santinele”, cu gâturile ridicate, ce veghează la siguranța grupului.

Vântul poate fi un avantaj pentru vânător deoarece se pare că păsările se hotărăsc mai repede și tind să coboare mai decise spre sol pe vreme cu vânt. Vom avea grijă să poziționăm standul de vânătoare cu vântul din spatele vânătorilor, iar atrapele cu spatele spre stand, deoarece gârlițele coboară de regulă cu vântul în față, pentru ca la coborâre să aibă imaginea suratelor din formația de siluete cu fața spre ele.

Lipsa vântului va schimba complet scenariul. Vom poziționa în acest caz atrape atât în fața cât și în spatele standului, și chiar câteva siluete pe lateralele acestuia. În acest fel, indiferent de direcția din care păsările se vor apropia și vor începe coborârea lor spre stand, vor găsi atrape care să le întâmpine la aterizare. Trebuie doar să ne asigurăm ca standul să permită mișcarea liberă a vânătorilor, întoarcerea spre oricare parte, pentru a putea îndrepta tirul spre țintele ce se apropie de formația de atrape.

Culoarea și mai ales textura materialului din care sunt fabricate siluete au și ele rolul lor important. Cu cât mai aproapiate de cele naturale cu atât mai bine. Atât lucirile, reflexiile cât și orice alt element ce iese din natural vor scăde eficaciatea atrapelor în sine și a formației pe total. Cu cât vom acorda mai multă atenție tuturor acestor aparent neânsemnate detalii cu atât ne vom apropia de reușita și succesul partidei.

Echilibrul și liniștea terenului

Dacă locurile rămân liniștite, stolurile își păstrează rutina și traseele de deplasare zilnice și astfel putem avea șansa unor partide reușite la pasaj.

Deranjarea mult prea frecventă a terenului, în anumite zone, poate duce însă la modificarea pasajului zilnic al păsărilor. Când hrana disponibilă pentru păsări este suficientă, câteva zile de liniște, între ieșirile în teren, sunt binevenite și pot face diferența. Poziționarea și camuflarea corectă a standurilor, de preferat pe traseele de deplasare, pot aduce plusul necesar pentru reușită. Însă, presiunea excesivă poate duce nu numai la deranjarea rutinei zilnice a păsărilor ci, uneori, chiar și la părăsirea definitivă a locurilor de către acestea. La fel ca în majoritatea situațiilor, moderația, echilibrul și măsura, vor duce la menținerea stolurilor pe locurile unde s-au stabilit, factor ce va contribui, cu siguranță, la succesul partidelor de vânătoare organizate la gârlițele mari.

Vedere bună pe cătare! VPR

GASTRONOMIE VÂNĂTOREASCĂ

PIEPT DE GÂRLIȚĂ MARE LA CUPTOR CU MIERE ȘI MERIȘOARE

NANA NINA

Gătit cu atenție și preparat cu mirodeniile adecvate, pieptul de gârliță mare poate fi o adevărată delicatesă pregătită de gazdă, un preparat ce va atrage admirația și aprecierile invitaților.

Ingrediente necesare: doi piepți de gârliță mare, cu piele, o lămâie, două linguri de mirodenii amestecate, două linguri de ulei de măsline, o lingură de sare de mare, cinci linguri de miere, 200 grame de gem de merișoare.

Preparare: puneți piepții într-o tavă încăpătoare cu pielea în sus. Dați coaja lămâiei pe răzătoare și amestecați-o cu mirodeniile, sarea și uleiul de măsline. Stoarceți apoi lămâia peste amestecul din tavă. Ungeți carnea cu amestecul obținut anterior și dați-o la cuptorul preâncălzit până se rumenește ușor. Cu focul ușor redus în cuptor lăsați-o în continuare pentru alte 30 de minute, ungând-o din când în când cu grăsimea din tavă. După acest timp crestați ușor pieții pentru a fi mai bine pătrunși și turnați mirea peste ei. Lăsați-i la foc mic în cuptor până ce mirea de pe piept se caramelizează ușor. Scoateți piepții din cuptor și înveliți-i cu o folie de aluminiu timp de 15-20 de minute pentru a se frăgezi și apoi feliați-i de-a lungul crestăturilor.

Servire: se servește carnea cu garnitură de gem de merișoare, dulce-acrișor, și eventual cu legume sau asparagus dat la aburi și ușor rumenit în tavă. Sosul din tavă poate fi servit într-un bol separat pentru cei ce doresc să adauge un plus de gust cărnii. Un pahar de vin roșu demisec-sec, shiraz, pinot noir, va adăuga un plus de savoare bucatelor. Poftă bună! VPR

Cinegetică (xxv)

ERUPȚIA, NOMADISMUL ȘI HIBERNAREA

NECULAI ȘELARU

În condițiile insuficienței condițiilor de mediu propriu speciei, animalele supraviețuiesc prin migrare, dar și prin erupție, nomadism și hibernare. Despre erupție și nomadism vorbim doar în zonele temperate și numai în cazul păsărilor, iar despre hibernare, în cazul mamiferelor.

Erupția, spre deosebire de migrație, este determinată exclusiv de factori externi. Ea implică părăsirea de către anumiți indivizi a populației din care fac parte, ruperea oricărei legături cu aceasta, nerevenirea la locul natal și terminarea vieții în locul de trai nou ocupat.

Mișcări eruptive în România au fost semnalate în secolul XIX și la început de secol XX, când porumbelul stepelor din Asia Centrală a ajuns în Muntenia și Moldova, și în secolul XVIII până la început de secol XX, la alunarul siberian. Mai târziu, de la sfârșit de secol XIX până după jumătatea secolului XX, au fost remarcate invazii ale mătăsarului. În nici unul din aceste cazuri nu au fost găsite dovezi ale înapoierii păsărilor în arealul inițial, rămânând deschisă ipoteza dispariției lor treptate în noile condiții mai puțin favorabile de mediu, de regulă improprii reproducției.

Nomadismul, spre deosebire de erupție, se caracterizează prin aceea că individul cutreieră o zonă geografică mult mai largă și se înmulțește oriunde găsește un loc propice. În general nomadul nu trăiește într-un singur loc. Din această categorie de păsări pare să facă parte potârnichea nomadă și cioara de semănătură. Deși în zilele noastre nu se mai vorbește de potârnichea nomadă, în urmă cu aproximativ un secol subiectul era la modă și era analizată foarte atent specia și fenomenul. Potârnichea nomadă era descrisă ca fiind ceva mai mică decât potârnichea comună și cu mai mult roșu în penaj, motiv pentru care francezii au denumit-o „*Perdrix roquelte*”. La noi în țară au fost constatate două căi de deplasare, unul dinspre Ungaria, pe la Porțile de Fier și de-a lungul Dunării spre Bulgaria și celălalt din stepele situate între Volga și Don, de-a lungul litoralului vestic al Mării Negre, prin Dobrogea spre Bulgaria. Colegii bulgari confirmă fenomenul și în zilele noastre, susținând că toamna apar stoluri mari din România la ei, chiar de 100-200 exemplare, inclusiv în timpul nopții. Din Bulgaria, potârnichile nomade se îndreaptă spre Dardanele și Siria.

De reținut, în această problemă neclară a nomadismului potârnichii, susținerile unor vânători din Turnu Măgurele, care au semnalat, în primăvara anului 1950, prezența mai multor stoluri de potârnichi cu aspectul celor nomade, deosebit de cel al potârnichilor autohtone.

În cazul ciorii de semănătură susținerile sunt mai credibile, deoarece în Câmpia Română se constată și acum, efective sporite iarna comparativ cu cele de vară. Este cert că rândurile populației autohtone sunt îngroșate iarna printr-un aport de ciori de semănătură venite din stepele nord-estice. În susținerea ideii nomadismului ciorii de semănătură vine și exemplul a doi pui inelați în vara anului1950 în Satu Mare, care au fost împușcați în toamna anului 1950 și iarna anului 1951 în Franța.

Hibernarea, spre deosebire de erupție și nomadism, este caracteristică mamiferelor, care evită greutățile alimentare din timpul iernii fără a părăsi locul de trai, prin căderea într-o stare letargică sau prelungită de somn. De remarcat că temperaturile reduse nu constituie decât o cauză indirectă pentru provocarea acestei stări și încetinirea nutriției. Dovada o constituie faptul că acolo unde și când găsesc hrană din abundență, urșii de ambele sexe, cu excepția ursoaicelor fătătoare, nu intră în bârlog. Asemenea urșii captivi, cu hrană zilnică asigurată.

Hibernarea implică încetinirea proceselor fiziologice și rămânerea animalului timp îndelungat în bârlog, vizuină sau culcuș, fără ca el să se mai hrănească. Ea prezintă grade diferite de intensitate, în funcție de specie, plecând de la o stare de somnolență prelungită, în cazul viezurelui și ursului, până la o stare de somnolență profundă (letargică), în cazul marmotei alpine.

Intrarea în adăpost (bârlog, vizuină), unde temperatura se menține superioară celei de afară, se produce atunci când stratul gros de zăpadă împiedică animalul să se mai hrănească suficient pentru a face față consumului din ce în ce mai mare de energie, impus de temperaturile din ce în ce mai scăzute. Ieșirea din adăpost se produce primăvara, după ce condițiile de hrănire devin favorabile.

De aceea marmota alpină hibernează letargic cca. 6 luni pe an, pe când viezurii și urșii dormitează numai, în jur, de 3 luni pe an. De remarcat că viezurii și uneori urșii mai ies afară pentru a se hrăni, în zilele cu moină sau foarte calde din timpul iernii. De altfel, în iernile cu fructificații

Foto: NECULAI ȘELARU

abundente de jir și ghindă, majoritatea urșilor, cu excepția femelelor care se pregătesc să nască sau alăptează deja, nici măcar nu intră în bârlog.

În privința fiziologiei hibernării putem remarca diminuarea activității și metabolismului animalului, scăderea ușoară a temperaturii corpului, a bătăilor inimii și a ritmului respirației, încetinirea circulației sângelui etc. Iar în privința efectului hibernării, putem constata scăderea greutății corpului, de la 10% în cazul urșilor și viezurilor masculi, până la 25% în cazul marmotei alpine, pe seama consumului de rezerve de grăsime din organism, necesare întreținerii funcțiilor vitale reduse ale animalelor peste iarnă.

Foto: NECULAI ȘELARU

Subliniem faptul că esențială pentru hibernare este grăsimea acumulată în lunile de vară-toamnă și că fără rezerve suficiente de grăsime hibernarea este cu neputință. Lipsa hranei sau insuficiența acesteia din cauza suprapopulării conduce în mod categoric la mortalitate ridicată, în principal în rândul progeniturii. Fenomenul este accentuat în prezent de încălzirea globală a climei, care în lipsa zăpezilor de altădată, determină urșii să intre mai târziu în bârlog și să iasă mai frecvent și devreme afară, ceea ce conduce la un consum energetic mai ridicat și, implicit, la nevoia căutării de hrană alternativă acolo unde este accesibilă, de regulă în apropierea omului. Fenomenul conduce implicit la daune sporite și la accidente mai frecvente în cazul ursului.

De aici necesitatea conservării unor efective viabile și normal structurate de urși, în concordanță cu capacitatea de hrănire naturală oferită de habitatul specific, pentru a putea vorbi despre un management rațional al speciei. **VPR**

–Prelucrare concisă din „Biologia și principiile culturii vânatului”, de A.M. Comșia.

La rațe, pe Timiș

Text și fotografie **MARIA SĂVULESCU**

Vânătoarea la rațe, indiferent de metoda aleasă, este una dintre cele mai atractive și frumoase vânători efectuate la vânatul cu pană. Fie că alegem să stăm seara la pasaj, fie că încercăm apropierea de grupurile de rațe așezate în zonele ferite ale cursurilor de apă, ne bucurăm de tirul destul de dificil și de lucrul la apă al câinilor.

Este adevărat că zilele călduroase de toamnă târzie sunt mai atractive, oferind confortul temperaturilor mai ridicate. Cu toate acestea, și apropierile reușite în zilele de iarnă aduc celor ce le practică o satisfacție deosebită. Important este să avem în prim-planul atenției noastre siguranța și sănătatea câinilor noștri. În acest sens, dacă pe cursul apei sunt sloiuri, ar fi mai bine să renunțăm la încercarea de a doborî rațele dacă aceasta implică recuperarea pieselor, din apele înghețate, cu un câine de vânătoare. În plus, chiar dacă apele nu sunt înghețate, tot va trebui să avem grijă la starea câinilor și să nu exagerăm cu recuperările. Eventual mai putem oferi câinilor pauze în care să se încălzească și să se usuce.

Acum câțiva ani am prins câteva zile uscate de iarnă, fără zăpadă sau alte precipitații. Singurul lucru deranjant era vântul foarte puternic. Cu toate acestea, vântul forța rațele să se lase pe albia Timișului, unde, la coturi, protejate de malurile înalte, se adunau stoluri de sute de rațe. Cred că niciodată nu mai văzusem atâtea rațe adunate la un loc. Priveliștea era minunată!

Temperatura era de doar câteva grade peste zero, apa nefiind înghețată la maluri sau cu sloiuri. Era vremea

perfectă pentru a face câteva apropieri. Am coborât cu mașina peste dig și am lăsat-o la adăpostul unor tufe mari. Din locul unde am lăsat mașina, pe o lungime de circa trei kilometri cursul râului face vreo trei coturi, locuri pielnice, unde se așezau stolurile de rațe. Planul era să ne apropiem încet de fiecare cot pentru a ridica rațele. Mergeam la o distanță suficient de mare de mal, astfel încât să nu vedem luciul apei. Măcănitul zgomotos al rațelor se ridica în văzduh incitând simțurile câinilor pe care cu greu îi țineam în lese. Am ajuns la primul cot și am început să ne apropiem de mal. Eram patru arme care acopereau perfect zona vizată. Ne-am apropiat ghemuiți. La un semn, m-am ridicat și cerul s-a înnegrit instantaneu. Albia râului răsuna de zbaterea aripilor rațelor. Eu, sincer vă spun, nici nu am mai apucat să ochesc. Am aruncat pur și simplu un foc în mijlocul stolului. Focurile de armă răsunau unul după altul. Alegerea mea a rămas fără rezultat iar rațele și-au continuat zborul sub privirea dezamăgită a câinelui meu care urmărea plin de neliniște recuperările pe care le făceau ceilalți camarazi patrupezi.

După ce s-au finalizat recuperările, una chiar de pe malul opus, am plecat către al doilea punct de întâlnire. Vântul nesuferit îți tăia fața. Nu puteai nici măcar să respiri dacă nu aveai fața protejată de fular sau de gulerul hainei. Aceeași schemă, aceleași zbateri de aripi și sunet de foc de armă și, de această data, am uitat piedica pusă. Minunat! Camarazii mei nu înțelegeau de ce nu am tras, iar câinele era deja în agonie. I se citea dezamăgire și frustrare în priviri urmărind cum ceilalți aportează din apă. Am încercat să văd partea bună, aceea că singurul câine care nu tremura de frig, ci doar de nervi, era cățeluța mea. Și așa de câteva ori am avut probleme cu ea atunci când apa era prea rece, îmi spuneam eu în sinea mea, încercând să îmi păstrez calmul. Trebuie să recunosc că prietenii mei se distrau copios văzând reacțiile mele și ale câinelui. Dar mai aveam o șansă, măcar pentru Day să

„Nici nu am apucat să eliberez bine câinele și acesta a și pornit spre mal aruncându-se fără șovăire în râu. A înnotat plină de elan până la pasăre și mi-a adus-o la picioare. Toată energia acumulată la apropierile trecute a folosit-o parcă acum.

împușc o rață, mi-am spus. Am mai stat un pic în locul ultimei apropieri pentru a da timp rațelor să se reașeze sub maluri. O pauză numai bună pentru un ceai cald și câteva glume pe seama mea. Măcar de distrat știu că am reușit. Parcă nici vântul nu îl mai simțeam atât de tare. Am luat-o din loc și ne-am apropiat de ultimul loc. Stolul s-a ridicat zgomotos. Am urmărit una din rațele din marginea stolului mai apropiată de malul pe care eram, am epolat, am ochit și am tras. Rața a căzut zgomotos pe apă. Nici nu am apucat să eliberez bine câinele și acesta a și pornit spre mal aruncându-se fără șovăire în râu. A înnotat plină de elan până la pasăre și mi-a adus-o la picioare. Toată energia acumulată la apropierile trecute a folosit-o parcă acum. Aproape că nici nu îmi venea să cred că nu a interesat-o faptul că apa era foarte rece. Day era în sfârșit fericită că poate să lucreze asemeni celorlalți câini.

Ne-am întors la mașini și am mers direct la cabană unde focul cald și ciorba fierbinte ne-au încălzit oasele. Dacă toate ar fi mers ca la carte cel mai probabil că astăzi nu m-aș fi gândit să vă povestesc despre acea vânătoare. Precum mai aminteam, nici o zi nu seamănă cu alta și fiecare vânătoare este unică în felul ei. Eu vă doresc pentru anul ce acum începe să aveți parte de cât mai multe vânători inedite, reușite, și să petreceți timp de calitate alături de camarazii cuvântători și necuvântători, respectând Natura și viețuitoarele ei. VPR

DE SEZON

Rațe, rațe și iar rațe!

Text și fotografie CONSTANTIN RĂDAN

Ca vânător ai privilegiul de a cunoaște multe locuri, și mă refer acum la cele de la câmpie, cu umezeală sporită și acoperite parțial cu trestie. Este habitatul preferat al anatidelor, un loc ce incită pasiunea celor mai dedicați vânători de pană, în care fiecare își poate dovedi iscusința tirului la zbor. Așadar tolba, arma, muniția aleasă cu grijă, ochi ageri și mână sigură, toate la o partidă la pasajul de seară la rațe!

Iată-ne, pentru a nu știu câta oară, departe de forfota citadină, furați, fără a măsura timpul, de liniștea impunătoare a unui crâmpei din vasta câmpie care separă administrativ două județe dar unește ideea de vânătoare, indiferent că ești orășean sau nu, din Giurgiu, Teleorman ori din capitală. Aici se ascunde ochiului necunoscător un luciu de apă unde mai tot timpul sunt rațe, rațe și iar rațe!.

Trunchiuri de salcie albă, specifice zonei de vegetație, desprinse parcă din poveștile pline de mister și farmec aparte, marchează conturul sinuos al lacului, într-o perfectă simbioză cu porțiuni de turbărie. Zona oferă un bun adăpost pentru rața mare dar și pentru alte păsări de apă, din primăvară până toamna târziu și nu numai. Prezența insulițelor înseamnă locuri sigure pentru cuiburile păsărilor, ferite de prădătorii terestri și de cei înaripați, unde zeci și zeci de perechi de rațe duc la împlinire perpetuarea speciei. Și peste toate acestea liniștea dar și prezența culturilor de cereale în vecinătate, creează în sezon un mic rai, rupt parcă dintr-un tablou unic din Deltă, cu alese luciri de apă.

Precauții pentru un pasaj reușit

Pe la orele după-amiezei, când acele ceasornicului au coborât cu trei trepte față de miezul zilei, trei din cei cinci autorizați am sosit în zona descrisă, considerând că timpul zboară iar înserarea trebuie să ne găsească pregătiți de pasaj. Am ales un loc care deschidea privirii un culoar de lumină, deoparte și de alta străjuind două salcii bătrâne între care se întindea până aproape de noi un covor cu multă vegetație la sol, dominată de nelipsitul rogoz, semn că în apropiere era teren mlăștinos.

Șuieratul caracteristic al aripilor care străpung aerul imobil și din ce în ce mai umed, aurul posesivului apus care a „dat foc” orizontului și ascunsele ochiuri de apă, definesc magia acestei seri când, deloc plictisiți, așteptăm momentul la care păsările trec de la câmpie spre lac. Încă un pic de timp zăbavă și bucuria așteptării vânătorului este răsplătită cu emoția secundelor în care apar siluetele pe cerul înserării. Recele fierului flintei cu guri de foc, strânsă

bine în mână, parcă arde acum în așteptarea rațelor sălbatice.

Precauțiile specifice pasajului de seară pe care trebuie să le cunoască și să le respecte vânătorul sunt obligatorii pentru că altfel acesta riscă să rateze momentul. Așadar, ținând cont de necesitatea de a te camufla cât mai bine în decorul natural, folosind ofertele terenului, evitând amatorismul de vânătoare la întâmplare, și fără a neglija faptul că rațele au vedere și o memorie foarte bună și, dacă se poate, și un câine foarte bine dresat pentru recuperarea vânatului, este imposibil să nu te bucuri de o astfel de seară de vânătoare.

Stăpâni pe toate aceste reguli, fără a omite importanța muniției folosite, de regulă 28-32 de grame și șocurile țevilor adecvate situației din teren, toate fac deliciul acestui *hobby*. În rest, calm și așteptare!

Căutând prin rogoz

Apare primul stol. Facem liniște peste liniștea deja așternută de natură. Ca și hipnotizați ne uităm la cer și, la numai câteva zeci de secunde, un altul trece pe deasupra mea și la mică înălțime. Ridic arma, ochesc și foc! Dintre cele patru-cinci păsări se detașează una. În timp ce ea cade, adrenalina se liniștește încet, încet. E un moment pe care cred că l-a simțit oricare dintre noi, amestecat cu ceva mai multă bucurie pentru reușită. De pe o porțiune de teren golaș, pasărea se rostogolește spre un desiș cu rogoz. Nimic mai rău pentru mine pentru că împrejurimile îmi pot juca feste, de aceea alerg spre locul cu pricina și marchez zona cu o minusculă lanternă care lasă o fantă de lumină mascată, discretă, dar utilă.

Iute mă întorc la post și aștept o nouă repriză. Dar pentru această seară atât mi-a oferit pasajul. Ajung la mica dâră de lumină și, după ceva căutări prin rogozul des, recuperez o splendoare de rățoi, tablou imortalizat de aparatul foto. Apoi, de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat, noaptea șterge culorile purpurii ale apusului și pune stăpânire peste tot ce ne înconjoară iar noi ne retragem spre mijloacele auto.

Și, ca de obicei, nu pot să uit a spune că până la o altă vânătoare bucurați-vă de ziua de mâine și fiți mândri de tradiția vânătorii! Cu adevărat am pretrecut vremea pasajului de seară la rațe! Din tolba cu amintiri ale serilor de pasaj de toamnă târzie la rațe am desprins această plăcută ieșire în teren. Parcă și acum simt mirosul de izmă sălbatică ce mă înconjura la postul de pândă…! VPR

CE VÂNĂM

MAMIFERE: bizam, căprior (femelă), cerb comun (femelă și vițel), cerb lopătar (femelă și vițel), câine enot, dihor comun, hermelină, iepure-de-câmp, iepure-de-vizuină, jder, mistreț, nevăstuică, șacal, viezure, vulpe.
PĂSĂRI: becațină comună, becațină mică, cioară grivă, cioară grivă sudică, cioară-de-semănătură, cocoșar, coțofană, fazan, gaiță, găinușă-de-baltă, gâscă-de-vară, gârliță mare, graur, guguștiuc, lișiță, porumbel gulerat, porumbel-de-scorbură, rață mare, rață mică, rață fluierătoare, rață-cu-cap-castaniu, rață moțată, rață pestriță, rață sunătoare, rață lingurar, rață sulițar, rață cârâitoare, rață-cu-cap-negru, sitar-de-pădure, stăncuță, sturz-de-vâsc, sturz cântător, sturzul-viilor. VPR

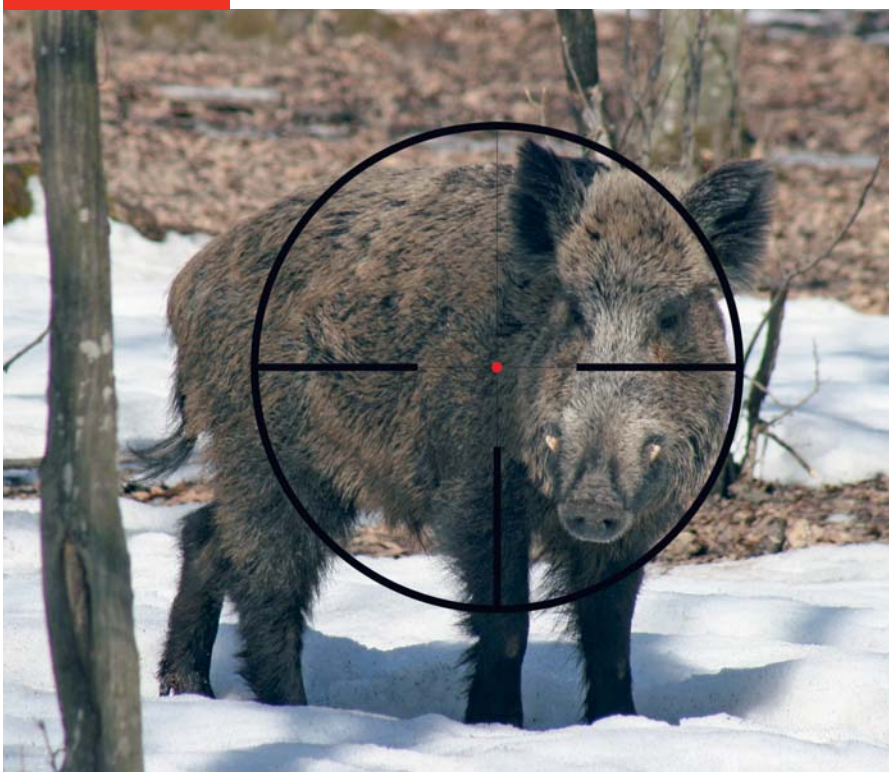

Foto: COSTIN ALEXANDRESCU

Despre reticulele lunetelor

COSTIN ALEXANDRESCU

Când alegem o lunetă pentru vânătoare este recomandat să se avem în vedere o serie de elemente ce ţin atât de caracteristicile lunetei în sine dar şi de arma pe care dorim să o montăm şi, bineînţeles, de specia/speciile de vânat pe care le avem în vedere.

În afara puterii de mărire, fixă sau variabilă, de deschiderea obiectivului și a ocularului și de calitatea lentilelor, reticulele lunetei sunt o caracteristică importantă a acesteia. Reticulele, sau barele/sistemul de bare și/sau puncte, pe care le vedem atunci când privim prin lunetă, sunt elementele ce determină practic punctul de ochire pe care îl vom fixa pe țintă.

De la cele mai simple, la unele mai complicate, reticulele au cunoscut o semnificativă îmbunătățire în design și funcționalitate. Fără a avea pretenția unei abordări exhaustive, să trecem în revistă succint și pe înțeles, câteva din modelele de reticule consacrate de-a lungul timpului.

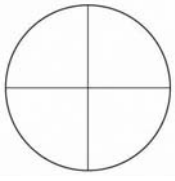

Crosshair - în cruce simplă, a fost unul din primele modele folosite în construcția lunetelor. Conceput clar pentru a direcționa privirea spre punctul de ochire pe țintă, modelul crosshair este cât se poate de simplu și nesofisticat. Acestui sistem i-au fost aduse îmbunătățiri ulterioare, care au dus la apariția unor modele precum modelul German #1 și German #4, dar și modelul Duplex.

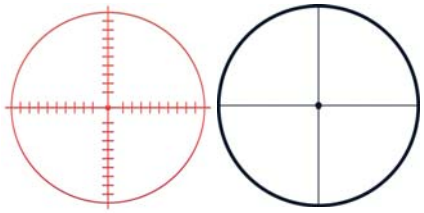

Duplex este poate, în momentul de față, cel mai popular și mai des folosit model, atât de amatori cât și de profesioniști. Modelul prezintă fire reticulare fine spre centru și îngroșate spre circumferință, fapt ce determină ghidarea rapidă a ochiului spre centrul cercului și, implicit, prinderea foarte ușoară în obiectiv a țintei urmărite și fixarea punctului de ochire.

Mill-Dot - model derivat tot din clasicul crosshair, este folosit de regulă pentru tirul la distanțe mari și foarte mari. Grație punctelor situate la distanțe de miliradian pe axele în cruce ce converg spre centrul cercului, modelul permite, pe baza unor calcule destul de complexe, cunoașterea distanței exacte la care se află ținta față de trăgător. Astfel, modelul permite un tir foarte precis și este de regulă folosit în domeniul militar.

BDC - *ballistic/ bullet drop compensation*, este modelul folosit pentru tirul la distanțe medii, de regulă până în 500 de metri, dar uneori chiar până la 1.000 de metri. Marcajele din centrul cercului permit aprecierea căderii glonțului pe înălțime la diferite distanțe cunoscute, facilitând ajustarea și fixarea mai rapidă a punctului de ochire pe țintă.

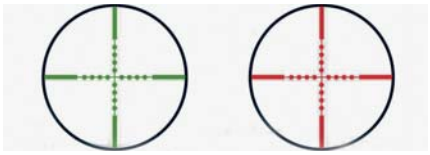

Reticulele iluminate, **IR** - *iluminated reticles*, permit o mai bună vizibilitate a firelor reticulare în condiții de lumină slabă, cum ar fi la apusul soarelui. Culorile folosite sunt de regulă roșu sau verde. Sistemul de iluminare poate fi folosit pentru marea majoritate de modele de reticule, în diferite versiuni de design simple – cruce, punct, sau combinate – cerc cu punct, cruce cu punct la mijloc, etc.

În alegerea modelului de lunetă trebuie avute în vedere și alte aspecte precum grosimea firelor reticulare ce va influența gradul de acoperire al țintei – mai mic sau mai mare, la diferite distanțe și puteri de mărire ale lunetei, distanțele frecvente de tragere, calitatea lentilelor aici incluzând luminozitatea și straturile protectoare de acoperire și, așa cum aminteam la început, de speciile de vânat urmărite și de calibrul armei pe care vom monta luneta. Ca peste tot, și în acest domeniu calitatea costă, dar merită toată atenția! VPR

ONE WITH NATURE
World of Hunting and Nature Exhibition
HUNGARY 2021
onewithnature2021.org
Moştenirea noastră,
chezăşia viitorului nostru
în Ungaria şi în lumea întreagă!
25 septembrie – 14 octombrie 2021

O poveste cu tâlc..., o întâmplare adevarată

Prof. ION BURTESCU

Foto: ION BURTESCU

Era luna octombrie și eram vânător de un an. Pe atunci, de câte ori aveam timp liber, îmi luam pușca din cuiul de pe peretele camerei mele și plecam pe diferite poteci, fără să știu unde voi ajunge.

Într-o zi, prietenul meu, Stelică al lui Niță, a sosit devreme de la serviciu și am plecat către Șipot. Locul acela era ca de basm. Avea un izvor adăpostit de falnicii stejari ai pădurii Olaru, un pârâu care nu seca niciodată, unde veneau femeile din sat să pună snopii de cânepă la macerat pentru a obține firele groase după melițare.

De la Șipot am urcat către Țeapa, locul despre care se spune că domnitorul Vlad Țepeș ar fi tras turci în țeapă. Pe muchia coastei, dintr-un lăstăriș plin de mărăcini și măceși a sărit o vulpe care a picat la primul foc. A fost prima vulpe împușcată de mine. Prietenul meu m-a învățat cum să „dezbarc" animalul de blana înspicată și plină de purici. Seara s-a lăsat pe neobservate și, pe drumul spre casă, ne-am oprit la crâșma lui nea' Oiță unde ne-am cinstit cu o băutură galbenă numită secărică și cu nelipsitele țigări Mărășești.

În ziua următoare, parcă cineva mă îndemna să merg din nou la locul unde picase vulpea. Am plecat într-o grabă de nedescris, am mers cu repeziciune și m-am oprit exact la locul unde, cu o zi înainte, sărise vulpea. Printre desimea tufișurilor am zărit o pată roșie. Am fost sigur că este altă vulpe ce sta nemișcată pentru a se bucura de razele plăcute ale soarelui. Aveam arma pregătită dar nu am tras imediat pentru că aveam cartuș de 2 și jumătate. Am schimbat repede cartușul cu unul de 3 și, plin de emoții, într-o liniște deplină, m-am concentrat să trag. O vedeam deja agățată, lăsându-și purecii pe mâinile mele…

Dar, într-o clipă, am zărit o creangă mișcându-se fără motiv. Atunci, gândurile atavice mi s-au oprit și am zărit în partea opusă pe cineva care făcea mișcări sacadate. Am coborât pușca și, cu picioarele tremurânde, m-am apropiat de acel loc. Culmea…, era o femeie care culegea măceșe. Lângă ea, un copil mic dormea la soare pe o pătură roșiatică. Mama copilului s-a speriat când m-a văzut așa aproape, a murmurat ceva și s-a aplecat către copilul care a deschis ochii albaștri și mi-a zâmbit. Chipul îngeresc al acestuia mi-a rămas în minte, fiind asemănător Fiului Maicii Domnului, Pruncului Isus.

N-am putut vorbi nimic, nu-mi puteam lua ochii de la copil, nu auzeam nimic. Am plecat tulburat, cu mintea încețoșată și profund marcat de importanța unei secunde de luciditate. Mă vedeam în haine vărgate, cu mâinile încătușate, vedeam privirile tăioase ale oamenilor care mă ocoleau și mă considerau un mare răufăcător, auzeam reproșuri, țipete și jale.

Mergând spre casă îngândurat, cu sufletul pustiit, m-am întâlnit cu mai mulți săteni care mă salutau cu respect că doar eram primul profesor din satul lor. Gestul lor m-a readus la realitate și m-am liniștit, eram bucuros că nu se întâmplase o nenorocire.

Aceasta a fost „povestea" vieții mele pe care am ținut-o secretă cincizeci de ani și din care tinerii ar putea să tragă ceva învățăminte pentru că, între bine și rău, uneori e un prag așa de mic încât seamănă cu un fir de păianjen.

Și în prezent îmi pun întrebarea: „*Cine m-a salvat ?*". Dacă acolo sus este zeița noastră protectoare Diana, EA a fost cea care mi-a întins mâna și, sincer să fiu, i-am fost recunoscător prin a asluji VÂNĂTOAREA cu mult devotament timp de cincizeci de ani.

Știu că mi-au fost de folos și sfaturile colonelului Negrea cu care făceam tragerile în poligonul de la Gârleni, Bacău. Acesta spunea mereu: „***Să nu dai drumul focului până nu identifici ținta perfect!***"

Vânătorul poate fi păcălit de anumite semnale produse de oamenii cu diferite treburi prin culturi sau prin pădure. Undeva, în creierul nostru, se formează imagini sub influența scopului urmărit, iar dacă acestea sunt false pot produce accidente grave. Am fost un vânător sincer și respectat, care de la acea întâmplare și până astăzi, a considerat ziua de 17 octombrie, o zi deosebit de norocoasă. VPR

DESPRE LUCRAREA „LUPUL – MIT, REALITATE, CONSERVARE

NECULAI ȘELARU

Zilele trecut am avut prilejul să studiez, din pură curiozitate profesională, lucrarea de specialitate cu titlul de mai sus și caracter științific, elaborată de un colectiv de cercetători deja consacrați în problematica managementului lupului.

Recunosc că după lecturarea primelor pagini, nu am mai putut-o lăsa din mână, fiind încântat de modul concis, cursiv, clar și inteligibil de redactare a multitudinii de informații și cunoștințe în materie, sintetizate coerent și riguros, din literatura noastră și literatura străină de specialitate.

Despre calitatea hârtiei, sistematizarea materialului, conținutul lucrării și redactarea ei grafică, nu pot avea decât aprecieri elogioase. Fiindcă rar mi-a fost dat, în zilele noastre, să am ocazia studierii unei asemenea lucrări pretențioase.

Din păcate, în capitolul 7, intitulat „*Tehnici și metode de monitorizare și evaluare a lupilor*”, se fac însă unele afirmații insuficient de clare, din neatenție, lipsă de documentare exigentă sau pur și simplu din interes pentru reliefarea unei contribuții proprii exagerate, prin care să se încerce o justificare plauzibilă a banilor cheltuiți în cadrul cercetării îndestulător retribuite și al realizării lucrării în discuție.

Mă refer, în primul rând, la criticile nemeritate aduse estimării din trecut a efectivelor de lup și, în mod direct, la afirmația că „*Primele tentative de a propune o metodă clară de estimare au fost întreprinse în perioada 1993-2003 în cadrul proiectului Carnivore Mari în Carpați (http://www.clcp.ro/index.html)*”. De asemenea, la susținerea ambiguă că în cadrul acestui proiect ar fi fost realizate, „*pentru prima dată*”, „*monitorizări folosind metode de numărare a urmelor pe zăpadă, respectiv de identificare a numărului de lupi în hăiticuri*”. Complet eronată este și afirmația că „*După anul 2007, urmare a necesității de a realiza anual un studiu de evaluare a populațiilor de carnivore în vederea obținerii de derogări, la propunerea ICAS (autoritatea CITES), instrucțiunile anuale emise de Ministerul Mediului au devenit formula oficială pentru organizarea cadrului administrativ de estimare a populației de lup. Conform instrucțiunilor, evaluarea se face la nivel de fond cinegetic, prin numărarea urmelor și se centralizează la nivel de gestionar și ulterior județ*”.

Toate afirmațiile redate cursiv mai sus m-au șocat, precum un duș foarte rece, și m-au făcut să mă gândesc cu rezerve la aprecierile elogioase anterioare. Aceasta deoarece nu-mi puteam imagina că autorul sau autorii capitolului 7, cu state de cercetători exigenți și riguroși, nu cunosc faptul că „*metoda citirii urmelor pe zăpadă*”, folosită pentru evaluarea efectivelor mai multor specii de faună cinegetică sedentară, printre care și lupul, s-a folosit încă din anul 1950, că s-a predat ca materie consacrată în toate școlile silvice de nivel mediu și superior și că a fost foarte clar redactată, nu doar în cărțile de specialitate, ci și în instrucțiunile oficiale predecembriste, mult mai complet, clar și inteligibil redate, ale Ministerului Silviculturii. Ne întrebăm și îi întrebăm atunci pe autori, dacă nu în baza acestor instrucțiuni au fost evaluate, în opinia noastră mai responsabil decât acum, efectivele de lup din România, la nivel de fond cinegetic, de regiune sau de județ după 1968 și pe total țară, din 1950 până în prezent? A trebuit cumva să așteptăm anii 1993-2003 și respectiv 1993-2008 ca specialiștii ICAS și alți autori de „lucrări științifice” să-și aroge paternitatea sau să plagieze în parte metodele tradiționale de evaluare a efectivelor de faună cinegetică, printre care și cea analizată?

Nimeni nu contestă faptul că metodele mai recente „*non-invazive*” de evaluare și monitorizare a populațiilor de lup sunt interesante și sunt binevenite în completarea celei clasice, dar, în opinia practicienilor, nu le pot înlocui, cel puțin deocamdată, cu rezultate mai sigure. Ne referim la „*metoda trasectelor*”, cu rezultate indiscutabil mai îndoielnice, la „*metoda stațiilor de urmărire cu camere automate*”, care nu ne pot oferi decât informații trunchiate, și la „*metoda semnalelor acustice*”, a cărei aplicare nu este nouă și nu se poate generaliza la întreg teritoriul ocupat de lupi. Ne referim și la „*metoda bazată pe analize genetice*”, foarte interesantă, dar numai în perspectivă, după acumularea de suficiente date (costisitoare) pentru concluzii cât de cât sigure.

Așadar, nu contestăm și nimeni nu poate contesta străduința cercetătorilor și autorilor lucrării de a aduce un plus de cunoștințe în problematica complexă și încă discutabilă a unui management adecvat al populațiilor de lup în România, atât în interesul omului cât și al speciei, dar încercările de însușire a unor „merite nemeritate”, nu fac decât să dăuneze istoriei preocupărilor în domeniu și prestigiului cercetărilor și autorilor cu astfel de tendințe.

În capitolele ce urmează regăsim, din nou, contribuții proprii valoroase (informații, cunoștințe noi, sfaturi practice) riguros sistematizate și inteligibil prezentate, ceea ce mă face să recomand lucrarea tuturor profesioniștilor și autodidacților sau cu preocupări adiacente în cinegetică. Aceasta fiindcă fiecare, indiferent cât de bine pregătit în domeniu ar fi, mai are întotdeauna câte ceva de reținut și învățat de la specialiști. Și de înțeles faptul esențial că omul este cel ce trebuie să caute și să găsească cele mai acceptabile soluții pentru coexistența lui pașnică cu toate animalele sălbatice, inclusiv cu cele percepute ca păgubitoare pentru el sau concurente la aceeași resursă cinegetică, printr-un management sustenabil, în care să-și găsească loc măsurile preventive, nu doar reactive.

În concluzie, supraviețuirea lupului și altor specii sălbatice, mai ales vulnerabile sau amenințate, depind în mod exclusiv de „politica ecologică” a omului, inclusiv vânător, care trebuie să accepte, cât nu este prea târziu, că fără ceea ce percepe a fi „rău” pentru el, o să fie „mult mai rău” în lipsa acestuia. În cazul nostru, fiind vorba de lup. Fiindcă nici omul nu va putea supraviețui singur sau într-o biodiversitate din ce în ce mai precară pe acest pământ, în care au dreptul egal la viață toate ființele vii. VPR

Atenție la gheața iernii!

ALECSANDRU CODRIN

Este cunoscut despre câinii de vânătoare că pot suporta destul de bine temperaturile scăzute ale iernii, mult mai bine decât căldura verii, dar prea mult frig poate conduce, în afara creării unui discomfort considerabil, și la distragerea atenției partenerului nostru patruped de la obiectul în sine al partidei și implicit la situații neplăcute și nedorite în teren.

Indiferent dacă au părul scurt – cum sunt bracii, sârmos, sau mai lung – cum sunt seterii, câinii de vânătoare sunt supuși pericolelor datorate gheții, vegetației sau terenului înghețat, pernițele labelor fiind practic permanent expuse. Pericolul este cu atât mai mare cu cât terenul pe care câinele stă în mod obișnuit, acasă, în curte sau în grădină, este mai permisiv, de exemplu acoperit cu iarbă sau cu pământ moale. În aceste condiții pernuțele labelor nu capătă duritatea și rezistența necesară pentru a face față condițiilor aspre ale terenului înghețat sau gheții cu care are de-a face atunci când iese la vânătoare, în timpul iernii. Tăieturile adânci sau chiar și superficiale în pernuțele labelor sau între acestea, pot produce răni urâte, periculoase și adesea foarte greu de vindecat!

De la ramurile înghețate ale arbuștilor și vegetația de la nivelul solului și până la papura și stuful înghețat de pe văioagele câmpurilor sau de la marginea apelor, toate pot deveni adevărate „lame" ce pot răni sau tăia pur și simplu. La fel este cazul gheții de la suprafața apelor, spartă și înghețată din nou, cu colțuri acuțite și muchii tăioase, care nu iartă. Toate acestea constituie un pericol permanent pentru câinii noștri de vânătoare, mai ales pentru labele acestora. De aceea, în afara măsurilor preventive, precum ieșiri dese pe teren „aspru", înaintea începutului perioadei cu îngheț, pentru durificarea pernuțelor labelor, putem face apel la echipamentul special de protecție pentru această perioadă specifică din an.

„Ghetuțele" pentru câini, dacă le putem numi astfel, sunt una dintre soluții și pot oferi protecția necesară pentru partenerii noștri patrupezi de vânătoare. Confecționate din materiale rezistente, cu design special și croieli concepute pentru a oferi nu numai protecție dar și confort, aceste accesorii pot fi de un real folos și ajutor pentru câinii noștri, în cazul condițiilor drastice pe care le putem întâlni iarna pe teren, la vânătoare.

La fel ca în majoritatea domeniilor, piața de specialitate oferă o gamă largă de modele, prețurile fiind în concordanță cu calitatea dar și design-ul „ghetuțelor". Modelele pot diferi, de la simpli „săculeți" ce se leagă împrejurul labelor, la adevărate „încălțări" cu talpă antiderapantă și protecție pentru întreaga articulație a labei cățelului. Să nu uităm însă că, dacă recurgem la această soluție, la fel ca și în cazul vestelor de protecție, este bine să obișnuim mai întâi câinele cu purtatul lor, pentru a evita surprizele nedorite. Va trebui să ieșim cu el la câteva simple plimbări pentru a se obișnui cu noul echipament pentru că, altfel, s-ar putea să avem surpriza ca pe teren, în loc să fie atent la vânătoare să fie mai preocupat de noile sale achiziții, ghetuțele de protecție! VPR

CONSIDERAȚII CU PRIVIRE LA CONSTITUIREA FONDURILOR DE VÂNĂTOARE ÎN REPUBLICA MOLDOVA

Prof. dr. ANDREI MUNTEANU

Foto: COSTIN ALEXANDRESCU

Anul 2020 devine unul hotărâtor privind elaborarea și aprobarea actelor normative destinate implementării Legii Vânătorii și Fondului Cinegetic nr. 298 din 30 noiembrie 2018, după ce anul 2019, care era inclus în termenii de 24 luni de trecere la realizarea legii, a trecut în această privință fără rost.

Ideea de constituire a fondului cinegetic național a fost plămădită de către conducerea Agenției „Moldsilva" împreună cu subsemnatul, care s-a realizat prin elaborarea Concepției de dezvoltare a gospodăriei cinegetice naționale adoptată de către Parlament în luna decembrie, 1997, în care era stipulat elaborarea Proiectului de Lege a gospodăriei cinegetice și crearea rețelei de fonduri de vânătoare pe teritoriul republicii. Însă, cu regret, Concepția în ansamblu n-a fost realizată. Cauza principală, a fost asemănătoare cu prezența a două moașe la nașterea unui copil, unde erau doi administratori ai fondului cinegetic, Ministerul Mediului și Agenția „Moldsilva".

Cu o întârziere de vreo trei ani, în 2000, Agenția „Moldsilva" emite un ordin de divizare a Fondului Silvic în fonduri de vânătoare, în care, în rază de 500 m de la marginea pădurii, erau incluse și terenurile agricole, fără respectarea principiilor creerii fondurilor de vânătoare. După un timp Agenția încearcă să se reabiliteze. Prin ordinul nr. 96 din 2013 revizuiește și adoptă noua structură a fondurilor de vânătoare în baza suprafețelor gestionate de ocoalele silvice, care se suprapun în întregime fondului forestier de stat.

În această perioadă Societatea Vânătorilor și Pescarilor din Moldova, legislativ responsabilă de terenurile deschise, își continuă activitatea prin gestionarea fondurilor de vânătoare la nivel de moșii comunale, cu elaborarea hărților de distribuție a fondurilor de vânătoare la nivel local și raional, fără a include în posesie a trupurilor de pădure din Fondul Forestier din teritoriu.

> ***„Cu o întârziere de vreo trei ani, în 2000, Agenția „Moldsilva" emite un ordin de divizare a Fondului Silvic în fonduri de vânătoare, în care, în rază de 500 m de la marginea pădurii, erau incluse și terenurile agricole, fără respectarea principiilor creerii fondurilor de vânătoare.***

Conform Concepției adoptate în 1997, în fondul de vânătoare trebuia să fie incluse atât terenuri deschise, cât și trupuri de pădure, ape. Doar orice specie de vânat necesită o bază furajeră, spațiu de odihnă și de reproducere.

Numai după 21 de ani, la finele anului 2018, Parlamentul Republicii Moldova adoptă mult așteptata Lege, care va întra în vigoare la 1 martie 2021.

În acest timp de 2 ani și 3 luni Administratorul (autoritatea administrativă centrală abilitată cu protecția mediului înconjurător și care asigură administrarea faunei de interes cinegetic) conform atribuțiilor (Art. 7) elaborează actele normative ce țin de prevederile prezentei legi. Printre acestea cel mai responsabil și voluminos compartiment este constituirea fondurilor cinegetice în conformitate cu regulamentul aprobat de Guvern, care prevede criteriile și modul constituirii unui fond cinegetic. Fișa fondului cinegetic include harta-schemă a acestuia, bonitatea fondului, specia principală de vânat, efectivele speciilor de animale sălbatice, etc.

Modalitatea de a exprima bonitatea unui teren de vânătoare, pentru o specie sau alta, diferă în statele europene. În România, determinarea bonității se efectuează în baza cheilor de diagnoză ecologică a terenului, iar în alte state vecine determinarea bonității se face luând ca bază producția medie multianuală realizată. În condițiile noastre, unde 80% din teritoriu este situat în agrocenoze și numai cca 10-12% este ocupat de păduri, supus de un dinamism al factorilor antropici și a aridizării peisajului, trebuie să ne apreciem cu metoda de determinare a bonității fondurilor cinegetice.

Care sunt forțele Administratorului, când Ministerul Mediului s-a transformat într-un apendix al Ministerului Agriculturii, restructurat de trei ori în ultimii doi ani? Conform art. 6 (2) al Legii respective Administratorul instituie și asigură funcționarea unei subdiviziuni specializate în domeniul cinegeticii, care până în prezent n-a fost organizată. A fost organizată o întrunire a specialiștilor din diferite instituții fără a ajunge la o decizie plauzibilă. Sperăm că noua conducere a Mediului și-a mobilizat forțele, va consulta părerile specialiștilor în domeniul cinegeticii și va deveni un adevărat administrator al gospodăriei cinegetice naționale. VPR

Foto: NECULAI ȘELARU

Tuberculoza

DOCTOR VET

Este una dintre cele mai vechi și grave boli infecțio-contagioase, comune omului și animalelor, cu caracter sporadico-endemic, întâlnită în toată lumea.

Prezentare

Zoonoza este produsă de germeni din genul *Mycobacterium,* rezistenți la alcool și la alte antiseptice, chiar și în concentrații mari. Sunt sensibili la acțiunea unor preparate precum streptomicina, rifampicina, hidrazida acidului izonicotinic, acidului paramino-salicilic, etc. În mediul extern rezistă mai mult sau mai puțin în funcție de temperatură, umiditate și intensitatea luminii. Astfel la 90° C bacteria este distrusă într-un minut, în locuri întunecate și apărate de soare rezistă până la un an, iar în sol până la 200 de zile. Lumina solară directă îl distruge în 5 ore, dar în medii uscate cu lumina difuză supraviețuiește 10-40 de zile.

Bacilii ajunși în organism pe cale digestivă sau respiratorie, dacă nu sunt fagocitați și eliminați, formează noduli tuberculoși primari, de dimensiunea unui bob de mei, cu conținut de bacili morți și/sau vii. Pe calea vaselor limfatice, bacilii vii pot afecta diferite organe, în care formează noi noduli tuberculoși. Ei cresc în timp și au culoare gri, apoi galbenă din cauza necrozării. În secțiune sunt uscați și au aspect de cazeum, adeseori purulenți. Organele afectate pot fi: plămânii, ficatul, rinichii, splina, musculatura scheletică, tractusul intestinal etc.

Boala se întâlnește la majoritatea speciilor de animale sălbatice: mistreți, iepure, cerb carpatin, capra neagră, fazan, rațe sălbatice, cocoși de munte, prepelițe etc.

Incidența mai mare se întâlnește la animalele ținute în captivitate.

Surse de infecție

Infecția se realizează în mod direct și indirect, animalele sălbatice infectându-se prin ingerarea bacililor ajunși în hrană, mai ales de pe pășunile în care sunt introduse la pășunat animale domestice bolnave. Animalele sălbatice carnivore și omnivore se infectează însă prin consumul animalelor sau cadavrelor de animale bolnave. Mai rar se îmbolnăvesc și pe cale respiratorie, cutanată, genitală sau transplacentară. De remarcat că și sursele secundare dețin un loc important în propagarea infecției: apa, vegetația și solul, infectate prin secrețiile și excrețiile animalelor bolnave.

Micobacterium tuberculosis, bacilul de tip uman, poate infecta câinele, pisica, porcul, papagalul și alte animale, așa după cum bacilii de tip bovis și aviar (T. bovis și T. avium) pot infecta omul. Se poate spune că tuberculoza la om este în raport direct cu incidența bolii la animale.

Manifestare

Perioada de incubație a tuberculozei este lungă. De la infecția până la apariția primelor semne de boală trece aproape o lună, iar până la evidențierea semnelor clinice mai trec câteva săptămâni sau luni. Animalele sălbatice ajunse în această fază, prezintă slăbire progresivă, oboseală, tumefierea limfonodulilor, tuse, jetaj, diaree, șchiopături, deformări articulare, anchiloze, etc. Păsările pot prezenta, pe lângă anemie, subicter. În forma cutanată, apar noduli pe piele și în țesut subcutanat, de culoare albă sau cenușie, apoi gălbuie-roșcată, cazeoși.

Diagnosticare

Se stabilește prin examene morfopatologice și bacteriologice efectuate exclusiv în laboratoarele DSVSA, sub coordonarea Laboratorului Național Român pentru tuberculoză.

Profilaxie și combatere

Profilaxia se asigură prin conservarea condițiilor de liniște și hrană compensatoare în fondul forestier, precum și prin hrănire de abatere pentru evitarea ieșirii speciilor cinegetice plantivore și omnivore pe pășuni.

Popularea cu exemplare sănătoase de faună cinegetică, în special cu fazani și potârnichi din crescătorii indemne la boală, trebuie luată, de asemena, în considerare.

In caz de confirmare a bolii , extragerea selectivă a animalelor bolnave și creșterea temporară a cotelor de recoltă sunt măsuri practice ce pot fi eficiente, ca de altfel și dezinfectarea instalațiilor de hrănire și de adăpare, precum și dezinfectarea terenului din jurul acestora, cu o soluție alcalină de aldehidă formică, cu clorură de var, cu suspensie de var proaspăt stins, etc. VPR

Busuiocul

DOCTOR PLANT

Busuiocul (*Ocimum basilicum*) este înrudit cu menta și alte plante din familia *Lamiaceae*, fiind originar din Asia tropicală și renumit pentru aroma sa proaspătă și naturală. Pe lângă faptul că este foarte bine cunoscut în special în bucătăria italiană, dar și în alte părți ale lumii, busuiocul are și o serie de proprietăți terapeutice benefice pentru sănătate.

Planta poate crește până la 20-60 cm înălțime, are frunzele de culoare verde deschis, iar florile sunt de culoare albă, uneori violet-albastre. Există mai multe varietăți de busuioc iar spre deosebire de busuiocul comun care este o plantă anuală, busuiocul albastru african și busuiocul sacru tailandez, sunt plante perene.

Denumirea de busuioc provine din limba greacă unde este numit *basileus*, care înseamnă „rege”, fiind folosit la obținerea unor „medicamente regale” și considerat de mulți bucătari drept „regele mirodeniilor”. În India, busuiocul este cunoscut sub numele de *tulsi* - busuioc sfânt, și este un remediu popular natural, venerat de oamnei.

Busuiocul este foarte bogat în nutrienți. În stare proaspătă conține o multitudine de vitamine, minerale și alți nutrienți. Astfel este o sursă importantă de calciu, vitamina A, B6, și vitamina C, dar și o importantă sursă de minerale precum fier, potasiu, magneziu și fosfor. De asemenea planta conține tanin, substanță care îi conferă proprietăți antiseptice și antispasmodice, flavonoide și compuși volatili, care au efecte antiinflamatoare.

În scop medicinal, de la busuioc se folosesc frunzele și florile. Recoltarea lor începe spre sfârșitul lunii iunie și continuă până toamna târziu. Se folosesc doar vârfurile cu frunze și flori, puse la uscat, în strat subțire și bine ventilat. După uscare se păstrează în pungi din hârtie sau din pânză, în locuri răcoroase și uscate.

Proprietățile terapeutice ale busuiocului pot folosi pentru ameliorarea febrei și a răcelilor și tusei, au efect în tonifierea rinichilor în cazul calculilor renali, în ameliorarea durerilor de cap, a nevralgiilor sau migrenelor precum și a tulburărilor cardiace și reducerea nivelului colesterolului. De asemenea, preparatele din busuioc ajută în caz de stres, a mușcăturilor de insecte și în afecțiuni cutanate ușoare sau în cazul ochilor inflamați și crampelor abdominale. Ajută și la protejarea vaselor sanguine, menținerea sub control a tensiunii arteriale și întărirea sistemului imunitar. Busuiocul poate fi folosit sub formă de infuzie-ceai, suc sau decoct, precum și sub formă de ulei folosit pentru stimularea circulației sângelui și tonifierea generală a organismului.

Informațiile prezentate au caracter orientativ și nu trebuie folosite în scopul diagnosticării sau tratării problemelor de sănătate sau pentru înlocuirea medicamentelor prescrise de persoanalul medical autorizat. Înainte de a utiliza plantele medicinale în general, sub orice formă, este recomandată vizita la medic iar administrarea preparatelor din busuioc să se facă numai la recomandarea acestuia. Opinia medicului specialist este neapărat necesară și se impune ca o măsură de prevedere și siguranță. VPR

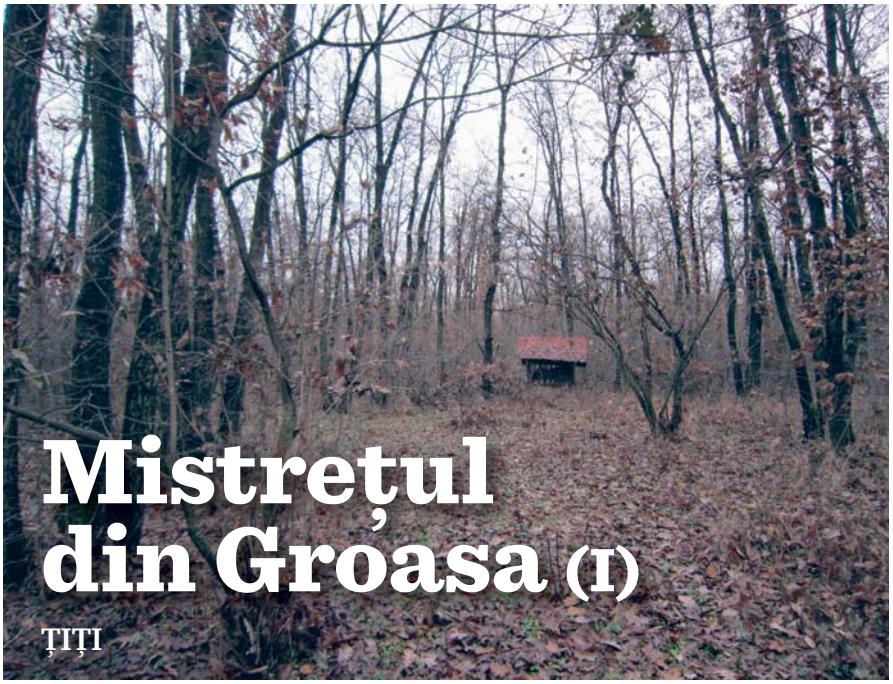

Mistrețul din Groasa (I)

ȚIȚI

Foto: ALIN-CODRU MANU

Când m-au anunțat că se va redeschide sezonul de vânătoare la mistreți m-am dus de îndată la asociație pentru detalii iar acolo am avut o adevărată revelație întâlnindu-i pe camarazii mei de care eram nedespărțit și astfel, făceam echipă de mulți ani: nea Fănică Pavel, Nelu Bodnăraș și tatăl lui, nenea Aurică Bodnăraș. Acum, când scriu aceste amintiri, deși nu i-am dat niciodată uitării și, în mod cert, nu-i voi putea uita până ce voi închide ochii și eu, totuși, scumpa nostalgie, care nu ne dă niciodată uitării, mi-a furnicat pielea transportându-mă deodată printre prietenii mei dragi care acum hălăduiesc fără mine pe alte meleaguri.

Cum vă spuneam, din clipa în care i-am revăzut, după pauza prea lungă a verii, am știut că precis va începe cât de curând spectacolul cinegetic. Astfel, după ce ne-am îmbrățișat cu adevărat bărbătește, poposind și prin brațele lui Nelu, brațe de adevărat tăietor de lemne și nicidecum de medic veterinar cum îl știam noi, ne-am așezat la povești, pe fondul comentariilor pline de adevărat haz debitate cu toată seriozitatea de nenea Fănică, fost artilerist până la pensionare. Ce mai, una peste alta, toți ceilalți vânători ne invidiau și totodată, ne căutau permanent compania fiind siguri că, în afara unei zile adevărate de vânătoare, vor avea parte și de inevitabilele poante, farse ori comentarii extrem de spumoase ce umplau la maximum timpul zilei respective, făcându-l astfel să se scurgă mult prea repede și mai ales, pe nesimțite.

Drept urmare, după ce nenea Fănică ne-a dictat numele pentru a fi consemnați în lista participanților la vânătoarea de a doua zi, ne-am luat la revedere de la cei rămași la asociație, care ne-au urmărit cu jind fiind siguri că, în următoarele câteva minute, precis vom poposi în fața unei halbe cu bere rece unde ne vom spovedi între noi cu toate faptele bune dar și cele rele săvârșite pe durata verii.

Și după cum știm cu toții cât de iute trece pârdalnicul de timp, fără să mai băgăm de seamă detaliile, ne-am pomenit la liziera pădurii Groasa unde organizatorul ținuse instructajul pentru protecția muncii dar și atenționându-ne că, musai trebuie să fim atenți cum ne folosim armele, pe care să le îndreptăm doar asupra mistreților care, odată vânați, să stingă obligațiile asociației de a contribui cu vânat pentru planul pe care îl avea de îndeplinit.

Astfel, după epuizarea interminabilelor detalii pe care le știam pe dinafară, fiind aceleași de ani de zile, ne-am răsfirat cu toții știindu-ne la perfecție locurile unde trebuia să ne instalăm iar odată ajunși acolo, la fel de bine, știam și ce aveam de făcut. Drept urmare, Nelu și cu mine am apăsat pe „pedala accelerației” și am întins pașii, depărtându-ne de cei mai molcomi la mers, până ce am ajuns la un loc foarte izolat și cu extrem de multă vegetație, fapt care aproape că ascundea lumina soarelui și chiar a zilei. Odată ajunși în locul nostru bine cunoscut, ne-am depărtat în deplină liniște spre punctele de mare atenție adică, acele porțiuni unde, pe parcursul vremii, am constatat că sunt preferate de mistreți și mai ales, de către vierii hăituiți cu insistență de câini ori de gonaci. Drept urmare, atât eu cât și Nelu ne tupilam în cea mai mare liniște, evitând să călcăm chiar și pe o biată crenguță despre care știam că, dacă am frânge-o, ar putea da alarma în zonă anunțând astfel prezența unui personaj nedorit. Apoi am trecut să cercetăm zona, căutând potecile preferate ale vânatului, pe care le-am cercetat cu toată atenția, străduindu-ne să aflăm dacă iubiții noștri mistreți au trecut pe acolo recent ori mai de mult, iar aceasta o aflam cu certitudine numai după vechimea frunzelor căzute în jurul urmelor ori dacă erau cumva călcate de vreun vier trecător.

Așa că, după ce ne-am cercetat standurile și împrejurimile lor cu cea mai mare atenție, ne-am instalat respirând ușurați pentru a ne potoli năvala inimilor nerăbdătoare și, după obligatoria verificare rapidă a stării armelor, le-am așezat încetișor pe genunchi, adică exact acolo de unde știam că, la nevoie, le puteam ridica și epola rapid. Am mai respirat apoi încă o dată, stăvilindu-ne astfel nerăbdarea dar mai ales încordarea și am rămas stane de piatră.

Singura viețuitoare care în mod cert ne-a descoperit prezența a fost o mahalagioaică de gaiță, care sărea cârâind enervant de pe o creangă pe alta, aplecându-se spre noi, cercetându-ne cu toată atenția iar apoi, după cum mi se părea mie, cârâia de fiecare dată a alarmă. Așa că, în vreo câteva rânduri, am făcut spre ea semne cu mâna și chiar cu o nuia, pentru a o îndepărta. Individei însă nici nu i-a păsat de mine ori de semnele mele așa că a mai zăbovit un timp prin preajma noastră după care, plictisindu-se probabil, a întins-o spre altă parte a pădurii abandonându-ne din nou în liniștea solemnă a codrului, așa cum era Groasa.

Deodată, de undeva din stânga noastră, liniștea care mă tot transporta fără a băga de seamă spre scumpele momente ale copilăriei, pe care le savuram hălăduind prin Pădurea Bârzei aflată la doi pași de casa noastră, a fost sfârtecată de câteva împușcături trase în rafală, fapt ce mi-a transmis pe loc informația că, doi sau trei vânători au tras fie asupra ciurdei care a trecut în galop prin fața lor, ori au tras cu toții, pe rând, asupra vreunui vier care le-a defilat falnic prin față și pe care, fie l-au lovit și astfel o fi rămas pe loc, fie a plecat rănit ori de ce nu, teafăr și nevătămat… VPR

– va urma –

IANUARIE

Competiții **28**
Pescuit la răpitori **30**
Pescuit de sezon **32**
Mapamond **34**
Pescuit pe râu **36**
Biodiversitate **38**

PESCUIT

CE PESCUIM

Luna începutului de an ne poate surprinde cu un comportament meteo atipic, dar cu care ne-am obișnuit. În mod tradițional, ar trebui să se manifeste cu vreme de iarnă, zăpadă, gheață și viscol care să învăluie apele și malurile acestora. Dar poate fi și schimbătoare, iar pescarii trebuie să-și adapteze programul și tehnicile. Peștii, care sunt „mofturoși" odată cu scăderea temperaturilor și nu mai circulă în căutarea hranei, trebuie găsiți în zonele în care sunt cantonați. Răpitorii, bibanul, știuca sau șalăul, sunt mai activi dar, în condiții mai permisive, și peștii pașnici, babușca, plătica, roșioara, obletul și, de multe ori, carasul și crapul, pot aduce satisfacții. Cleanul, scobarul, mreana și somnul, pot fi pescuiți în apele care nu au înghețat. Dacă temperaturile vor scădea suficient pentru formarea gheții pe suprafața unor ape, verificați cu atenție dacă grosimea și rezistența acesteia permit pescuitul la copcă. VPR

Foto: MUGUREL IONESCU

Avanpremiera anului competițional internațional 2020

MUGUREL IONESCU

C.I.P.S

Confédération Internationale de la Pêche Sportive
fondée en 1952

Budapest, le 7 novembre 2019

Aux
- Fédérations Nationales C.I.P.S.
- Organisations nationales C.I.P.S.
- Fédérations Internationales C.I.P.S.
- Messieurs les Membres du *Praesidium*
- Messieurs les Membres du Collège des Vérificateurs aux comptes C.I.P.S.

Convocation du 41ème Congrès de la C.I.P.S.

Conformément à la décision prise au cours du Congrès de Niagara Falls du 12 mai 2018, je convoque le 41ème Congrès de la C.I.P.S. à Acapulco – Mexique, du 7 au 9 mai 2020 auprès de

HS HOTSSON Smart
Avenida Costera Miguel Alemán 1803,Fraccionamiento Magallanes,39670 Acapulco, de Juarez Gro" http://www.hotsson.com/en/hotels/acapulco

Le Congrès sera organisé par Federación Nacional de Pesca Deportiva A.C. Mexico Senda Latina 5920, Villa las Fuentes, Monterrey N.L. Mexico. 64860 - federacion@pescaenmexico.com - bigbass2@yahoo.com

Le programme vous sera envoyé dans le plus bref délai.

Je vous rappelle aussi que:

- Suivant le Règlement Intérieure (Article 6, paragraphe 2), les propositions à soumettre au Congrès devront être envoyées *Praesidium* via le Secrétariat Général de la C.I.P.S., 4 (quatre) mois à l'avance par lettre ou email recommandée avec accusé de réception :

Secrétariat de la Confédération Internationale de la Pêche Sportive
Viale Tiziano, 70 - 00196 Roma - Tel. + 39 06 8798 0514
segreteriainternazionale@fipsas.it cipssecretariat@cips-fips.com office@cips-fips.com

Siège social - Viale Tiziano, 70 - 00196 Roma - Tel. +39 06 87980514 - +33 06 87980517
segreteriainternazionale@fipsas.it cipssecretariat@cips-fips.com
Membre de l'Association des Fédérations Internationales de Sports (AGFIS)
Member of the General Association of International Sports Federations (GAISF)

C.I.P.S

Confédération Internationale de la Pêche Sportive
fondée en 1952

- l'ordre du jour et les propositions parvenues vous seront communiqués avant le 8 mars 2020;
- tout adhérent a le droit de participer au Congrès avec un délégué pour chaque fédération internationale à laquelle il est affilié;
- chaque fédération devra communiquer les noms des délégués **30 jours au moins avant** l'ouverture;
- pour avoir le droit de vote:

a) les fédérations ou organismes nationaux doivent être à jour de leur cotisation;
b) le délégué devra détenir une procuration de sa propre fédération ou organisme national;
c) si un membre se trouve dans l'impossibilité de participer au Congrès, il doit en informer par écrite le *Praesidium* et il peut se faire représenter par une autre Membre; ce dernier devra être porteur d'une procuration écrite. Aucun Membre ne peut représenter plus d'un autre Membre absent.

A mon nom et des Membres du *Praesidium*, j'ai le plaisir de saluer tous les dirigeants et les associés des fédérations.

Ferenc SZALAY
Président de la C.I.P.S.

Siège social - Viale Tiziano, 70 - 00196 Roma - Tel. +39 06 87980514 - +33 06 87980517
segreteriainternazionale@fipsas.it cipssecretariat@cips-fips.com
Membre de l'Association des Fédérations Internationales de Sports (AGFIS)
Member of the General Association of International Sports Federations (GAISF)

Pe data de 7 noiembrie 2019, Secretariatul Confederației Internaționale de Pescuit Sportiv – C.I.P.S. a transmis către organizațiile afiliate convocarea participării la cel de-al 41-lea Congres Mondial al C.I.P.S. – 2020. Printre cei invitați se numără și A.G.V.P.S. din România, singura organizație a pescarilor de competiție/agrement din țara noastră recunoscută pe plan mondial, membră cu drepturi depline a C.I.P.S. din anul 1957.

Recunoașterea internațională a A.G.V.P.S. s-a materializat, de-a lungul anilor, în acordarea organizării unui Congres Mondial în anul 1965 și a trei campionate mondiale în anii 1965, 1999 și 2012.

În anul 1965, echipa României a câștigat titlul mondial și medalia de aur pe națiuni la Campionatul Mondial de Pescuit Staționar organizat la Galați, iar în anul 2012, echipa României a câștigat titlul mondial, medalia de aur pe națiuni și medaliile de aur și de argint la duo/individual la Campionatul Mondial de Pescuit la Crap organizat la Corbu – Constanța.

Prin apartenența sa neîntreruptă la C.I.P.S., A.G.V.P.S. din România a asigurat continuitatea participării echipelor reprezentative la concursurile organizate de națiunile membre C.I.P.S., în spiritul bogatei tradiții competiționale la nivel național și internațional.

Redăm în continuare textul Convocării celui de-al 41-lea Congres C.I.P.S., făcută de dl. Ferenc Szalay, președinte al C.I.P.S.:

În conformitate cu decizia adoptată la Congresul de la Niagara Falls din 12 mai 2018, convoc cel de-al 41-lea Congres al C.I.P.S. la Acapulco – Mexic, în perioada 7-9 mai 2020, la:

HS HOTSSON Smart
Avenida Costera Miguel Alman 1803, Fraccionamiento Magallanes, 39670 Acapulco, de Juarez Gro
http://www.hotsson.com.en/hotels/acapulco

Congresul va fi organizat de către Federația Națională de Pescuit Sportiv A.C. Mexico Senda Latina 5920, Villa las Fuentes, Monterrey N.L. Mexico 64890 – federacion@pescaenmexico.com – bigbass2@yahoo.com

Programul vă va fi transmis în cel mai scurt timp.

De asemenea, vă reamintesc că:
În conformitate cu Regulamentul de Ordine Interioară (Articolul 6, paragraful 2), propunerile care vor fi prezentate Congresului vor trebui trimise Prezidiului prin Secretariatul General al C.I.P.S. cu 4 (patru) luni înainte, prin scrisoare sau e-mail, recomandate, cu confirmare de primire, către:

Secretariatul General al Confederației Internaționale de Pescuit Sportiv
Viale Tiziano, 70-00196 Roma
Tel. +39 06 8798 0514
segreteriainternazionale@fipsas.it
cipssecretariat@cips-fips.com
office@cips-fips.com

- *ordinea de zi și propunerile primite vă vor fi communicate înainte de 8 martie 2020;*
- *toți membrii au dreptul de participare la Congres cu un delegat pentru fiecare federație internațională la care este afiliat;*
- *fiecare federație va trebui să comunice numele delegaților* ***cu cel puțin 30 de zile înaitea*** *deschiderii lucrărilor.*

Pentru a avea drept de vot:

- *Organizațiile naționale trebuie să fie la zi cu plata cotizației;*
- *Delegatul trebuie să aibă o procură din partea organizației sale naționale;*
- *Dacă un membru se află în imposibilitatea de a participa la Congres, acesta trebuie să informeze în scris Prezidiul și poate fi reprezentat de un alt Membru; acesta din urmă trebuie să prezinte o procură scrisă. Niciun Membru nu poate reprezenta mai mult de un alt Membru absent.*

În numele meu și a Membrilor Prezidiului, am plăcerea de a saluta conducătorii și organizațiile afiliate.

Ferenc Szalay
Președinte al C.I.P.S.

Vom reveni cu informații suplimentare, pe măsură ce acestea ne vor fi transmise de Secretariatul General al C.I.P.S. VPR

Muscărit pe ape reci

ALEX CODRESCU

Foto: ALEX CODRESCU

Varietatea culorilor nu are margini iar dacă ar fi să ne luăm după cele folosite pentru nălucile pentru copcă, cele foarte vizibile, nunațele de chartreuse, carmin, turcoaz sau, total opus, un negru strălucitor, pot face diferența unei zile de pescuit.

O iarnă cât se poate de aparte, dacă o putem numi așa, a lăsat, cel puțin până acum, majoritatea regiunilor fără zăpadă, iar apele, cel puțin cele din zona de șes și colinară au scăpat de strânsoarea cleștilor de gheață.

Temperaturile, la început de ianuarie, cu mici perioade mai reci, nu au prea scăzut sub 0 grade Celsius, așa că nici apele nu s-au răcit chiar drastic. Cu toate că mulți dintre noi ne-am fi dorit și un pic de vreme geroasă, în măsură să formeze gheața atât de așteptată de copcari, vremea ține se pare cu peștii care, profitând de mediul prielnic, sunt cu siguranță mai activi decât dacă iarna ne-ar fi copleșit cu zăpezi și geruri ca altă dată.

Având în vedere acest scenariu, pescuitul la *fly* poate fi adaptat la condițiile existente și, spre deosebire de alți ani, putem păstra lanseta și artificialele la îndemână. Răpitorii în special bibanul, știuca dar și somnul, ar putea oferi surpriza unor partide inedite, adevărate provocări pentru sezonul rece.

Fie că îi vom căuta în apele mai „călduțe”, ce păstrează încă temperaturi cât de cât decente, așa cum sunt spre exemplu canalele de evacuare de la centralele termice, fie pe cursuri de apă line, cu expunere largă la soare pe timpul zilei, în bălți cu gropane sau cotloane cunoscute deja din perioada estivală, toate sunt locuri în care peștii se adună pentru vremea iernii. Surprize plăcute putem avea și în bălțile parțial înghețate, cu insulițe de stuf ce oferă un bun adăpost și apă nu foarte adâncă ce se poate încălzi ușor la lumina soarelui de peste zi. Aici, de la adăpostul stufului, un biban mai îndrăzneț și încă neamorțit, nu va ezita să iasă și să „inspecteze” o pradă oferită „pe tavă”. Tot așa, probabil că și un somn se va „intinde” până la marginea gropanului dacă prada îmbietoare persistă și nu se lasă dusă de acolo.

Dintre artificialele ce pot da rezultate la acest timp din an și în condițiile de vreme existente, streamerele par a fi cele mai indicate. Cu corp greu, bine lestat și cu voaluri bogate de material sintetic sau din pene, acestea pot ajunge repede spre adânc, acolo unde se țin peștii. Varietatea culorilor nu are margini iar dacă ar fi să ne luăm după cele folosite pentru nălucile pentru copcă, cele foarte vizibile, nunațele de chartreuse, carmin, turcoaz sau, total opus, un negru strălucitor, pot face diferența unei zile de pescuit. Un pic de glitter poate adăuga un plus de atarctivitate.

Putem pescui fie de pe mal, folosind fire de muscă scufundătoare, cu leader scurt, pentru un control mai bun al artificialei, sau putem pescui pe verticala locului, din barcă. De regulă vom insista pe locurile cunoscute, răbdarea fiind de data aceasta sarea și piperul zilei. Atacul este destul de timid, departe de puterea verii, iar aici sensibilitatea și finețea echipamentului, lansetă, mulinetă, fir, sunt chei ce deschid ușa succesului. Adesea se întâmplă să ratăm primul semnal dar, insistența va da cu siguranță roade. Atenție la îmbrăcăminte și încălțăminte, deși este soare, în timp, frigul ne poate strica plăcerea ieșirii pe malul apei.

Iar dacă streamerele nu vor da rezultatele așteptate, câteva nimfe mai bine garnisite pentru această vreme, cu cap lucitor și corp dolofan, unele chiar cu design special, ar putea fi soluția salvatoare pentru o partidă de muscărit în ape reci…! VPR

TEHNICĂ

Pescuit la răpitori

Lecția de bass (III)

Text și fotografie **ANDREI ZABET**

Bass-ul este poate cel mai tehnic și mai greu de prins pește de apă dulce, cu excepția salmonidelor, la muscă. De ce îl consideră astfel cei care au unde pescui așa ceva? Fiindcă este un pește dependent de structuri în cea mai mare parte a timpului, preferând apropierea structurilor ce-i oferă adăpost și loc de ambuscadă. În zilele însorite, rareori îl veți găsi în ape deschise, pe mijlocul lacului sau pe întinsuri. În astfel de condiții, preferă locurile umbrite de sub pontoane, desișul malului sau sub frunzele de nuferi.

Copacii scufundați necesită o anume abordare din partea pescarului, cu prezentări verticale, de la câțiva metri distanță de țintă, ceea ce se face, de regulă, din barcă, iar tehnicile de prezentare eficiente sunt *pitching*-ul sau *flipping*-ul. Dacă avem pontoane susținute de piloni, cu o palmă distanță între apă și podea, atunci singurul mod în care putem trimite năluca acolo, în întunericul de sub ponton, este *skipping*-ul, probabil cea mai grea tehnică de lansare din arsenalul pescarului de răpitor.

Lecția numărul 8: lanseurile de *skipping*

Pot spune cu mâna pe inimă că nu există tehnică de lansare care să fie mai recompensantă pentru pescar, atunci când totul iese bine și năluca țopăie de mai multe ori în filmul apei, până e înghițită de întunericul pontonului. În același timp, nu cred să existe tehnică de lansare mai enervantă și mai producătoare de „ziceri” nu tocmai elegante, dacă lanseul de *skipping* se împotmolește la gura pontonului iar pe tamburul mulinetei de cast înflorește ditamai peruca. Împreună cu un prieten bun, am început să exersăm *skipping*-ul pe Snagov, din dorința de a ajunge la bibanii de peste 30 de centimetri care pândesc de sub pontoanele bătrânului lac. Mai târziu, când m-am lovit de primele partide de pescuit la bass, am continuat să experimentez cu această tehnică și să înțeleg că există năluci parcă făcute pentru *skipping*, care facilitează lanseurile, în timp ce alte năluci nu fac decât să împiedice orice efort de a le face să „sară” pe apă.

Skipping, pe înțelesul tuturor

Pe românește, i se mai zice și „broasca” și nu se referă la vreo tehnică de pescuit, ci la acel joc al copilăriei noastre, în care încercam să aruncăm pietre cât mai razant cu suprafața apei, pentru a le face să „sară” sau, mai bine spus, să ricoșeze de cât mai multe ori, înainte de a se scufunda. Exact același lucru trebuie să-l facem cu năluca legată de firul mulinetei, pentru a avea un lanseu de *skipping* reușit. Asemenea multor altor tehnici și năluci specifice, și această prezentare aparține pescarilor americani de bass, care au inventat-o pentru a putea prinde exemplarele de bass aflate în ascunzătorile inabordabile altor lanseuri.

Skipping-ul, depedent de echipament sau nu?

Skipping-ul se poate face atât cu echipamentul de spinning, cât și cu cel

de casting. Cum pescuitul bassului este practicat cu lansete și mulinete de baitcasting pentru aproape tot ce înseamnă năluci de la 7-8 grame în sus, evident că pescarii de bass nu au nicio problemă în a face asemenea lanseuri cu castul, la orice oră. De regulă, pescarii au în barcă un combo (lansetă-mulinetă) dedicat acestei tehnici, care este reglat diferit de restul celorlalte, special pentru *skipping*-uri cât mai lungi, cu minimum de peruci. Cum nu mai folosesc spinning-ul de ceva ani, a trebuit să învăț *skipping* cu mulinetele de cast, și cu cele de știucă, precum Daiwa Tatula, dar și cu cele de *baitfinesse*, precum Abu Garcia Revo LTZ sau LTX BF8.

Cât de mult contează firul

De regulă, fac *skipping* confortabil la biban cu echipamente BFS (*baitfinesse*) și fir fluorcarbon de 6-8 livre (0,20-0,23 mm). Dacă vreți să eliminați din problemele inerente oricărui proces de învățare, folosiți năluci mai grele și doar fire textile de diametre sau rezistențe mari. Un textil de 50 lbs. precum Sunline FX1 este perfect pentru a face primii pași în *skipping*, cu peruci reduse la minimum. Avantajul textilului gros este că se descurcă mai ușor și este suficient de moale, fără memorie, pentru a reduce frustrarea primelor ore de antrenament.

Care e secretul lanseurilor de *skipping*?

Sunt mai multe aspecte de care trebuie să ținem cont. Reglajele mulinetei de cast sunt extrem de importante. Din experiența personală, am văzut că mulinetele cu frână magnetică sunt mai controlabile decât cele cu frână centrifugală. Frâna de lanseu trebuie reglată cât mai sus, de regulă în plaja dintre 75% și 90%. De asemenea, frâna mecanică (*cast control*-ul) trebuie reglată mai strâns decât în cazul lanseurilor simple, care nu au „tangență" cu apa. Apoi, unghiul de incidență al nălucii, punctul în care atinge prima dată apa, are o importanță critică. Acest unghi trebuie să fie cât mai mic, deci traiectoria nălucii să fie cât mai razantă, pentru un prim punct de contact cu filmul apei cât mai lin și „fluid". Controlul tamburului cu degetul pe tot parcursul lanseului este vital pentru a ține perucile sub control.

De asemenea, forma nălucii contează enorm în economia lanseurilor de *skipping*: plasticele moi care au cel puțin o zonă ușor bombată sau plată, jigurile de bass cu capete teșite sau ușor convexe, nălucile de tip *senko* sau broaștele plutitoare, constituie năluci foarte bune pentru lanseuri de *skipping* reușite. Dacă vreți să vă recomand un singur tip de nălucă pentru a începe să deprindeți mecanismele *skipping*-ului, atunci broaștele *floating*, cu cârlige duble, de genul Spro Bronzeye 65, sunt numai potrivite. Sau altele asemenea, ceva mai ieftine dar care să aibă minimum 17-20 de grame și o „burtă" sau chilă potrivită pentru a aluneca lin pe apă.

Ultimul „secret" și cel mai greu este antrenamentul constant - pe apă e cel mai bine, dar dacă nu aveți apă, să știți că broaștele alunecă bine și pe gresie, parchet sau apa înghețată a lacurilor, în „vacanța de iarnă" a pescarilor de răpitor. VPR

– va urma –

Pescuit de sezon

Va fi sau nu va fi?

Text și fotografie **MUGUREL IONESCU**

Aceasta este întrebarea! Ca în fiecare lună de iarnă, așteptăm cu nerăbdare ca porțile de cleștar să ferece oglinda apelor și clopoțeii de gheață să împodobească ramurile plângătoare ale sălciilor, sub cerul cernit, unde păsările amorțite au uitat să mai glăsuiască. Gerar ne poate surprinde cu un comportament meteo atipic, dar se poate manifesta și în varianta tradițională, cu zăpadă, gheață și viscol. Ca pescari pătimași, avem obligația de a fi mereu pregătiți pentru orice alternativă, așteptând și gheața care… va fi sau nu va fi.

În această perioadă, cu gheață sau fără gheață, peștii sunt „mofturoși” și nu mai circulă în căutarea hranei. Ei sunt cantonați în zone care le sunt favorabile și pe care trebuie să le descoperim. Iar dacă temperaturile vor scădea suficient pentru formarea gheții pe suprafața unor ape, oferindu-ne câteva zile favorabile pescuitului la copcă, acestea nu trebuie să ne surprindă nepregătiți. Deci, la treabă.

Tehnici utilizate

Pescuitul la copcă se poate practica în mai multe variante, care se aseamănă într-un fel între ele, dar au și caracteristici care le diferențiază.

Putem opta pentru un pescuit staționar clasic, cu linie plutitoare lestată, folosind plute fine, cu antenă scurtă, fir monofilament de 0,8-10-12-14, în funcție de capturile preconizate, plumbaj unic și cârligele care se potrivesc stilului.

O altă variantă este pescuitul dinamic, folosind năluci de mici dimensiuni, clasicele mormâște sau dandinete, ori mai nou introdusele pilkere, cicade și năluci *soft*.

Există și varianta pescuitului cu peștișor viu, considerată mai puțin sportivă, dar fiind productivă în apele bogate în speciile răpitoare. Pentru aceasta se vor folosi cârlige duble sau triple, atașate de firul principal prin intermediul unei strune metalice sau din kevlar.

Echipament și momeli recomandate

Alegerea echipamentului de pescuit la copcă trebuie făcută în funcție de tehnica pe care o veți folosi. Oricare ar fi aceasta, caracteristica principală este finețea.

Se folosesc vergi speciale, scurte și sensibile, cu acțiune de vârf, care permit prezentarea și jocul natural al momelii, dar și semnalizarea prezenței peștilor interesați de momeala prezentată. Vergile vor fi simple sau prevăzute cu inele, pentru pescuitul în apele a căror adâncime depășește cu mult lungimea vergii.

O serie de accesorii utile vor completa trusa pentru copcă, oricare ar fi tehnica folosită: foreza pentru perforarea gheții, care în ultimii ani a înlocuit cu succes toporișca sau ranga, „spumiera” pentru înlăturarea spărturilor de gheață din copcă, o frânghie de aproximativ 10 m, pentru salvare în caz de rupere a gheții, un fluier pentru alarmarea vecinilor în caz de accident ș.a.m.d.

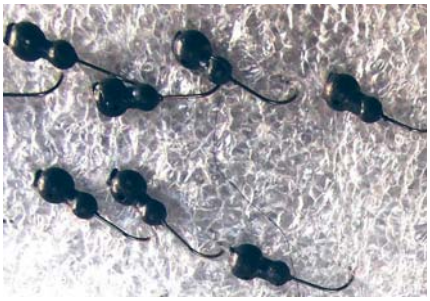

Ca momeli pentru pescuitul clasic sau cel cu mini-năluci, larvele de chironomide – „libelulele” și viermușii de carne, albi sau colorați, ne vor ajuta să ademenim peștii.

Pentru pescuitul „la viu” vom folosi cărășei sau babuști, specii mai rezistente în cârlig.

Dacă va fi…

Având echipamentul verificat și pus la punct, nu ne rămâne decât să urmărim prognozele meteo și să nu ne pierdem speranța. Cu prevederile de rigoare, ținând cont că apele sunt mult mai limpezi sub gheață, vizibilitatea mai mare, iar vigilența peștilor este sporită, pregătiți adecvat, ca pentru iarnă, ne putem bucura de un pescuit de sezon. Vremea ne poate surprinde oricând, iar noi vom putea avea șansa ieșirii pe gheață. Dacă va fi… VPR

GASTRONOMIE PESCĂREASCĂ

TOCANIȚĂ DIN PEȘTE

MAMA PAȘA

După sărbătorile de iarnă, însoțite de tradiționalele mâncăruri grele pe bază de porc, nu strică o relaxare cu o mâncare mai ușoară, pe bază de pește. Iar imaginația ne va ajuta să creăm o combinație care să satisfacă toate gusturile.

Ingrediente: 1-1,5 kg de pește (poate fi crap, caras, știucă, șalău sau somn), 2 cartofi, 3 cepe, 3 ardei grași, 150 g pastă de roșii, 200 ml ulei de floarea soarelui, 200 ml de vin alb sec/demisec, 20 boabe de piper, două frunze de dafin, o crenguță de cimbru, sare, boia de ardei dulce.

Preparare: se curăță peștele, se tranșează în bucăți potrivite și se sărează, lăsându-l apoi o jumătate de oră. Scurgem bucățile de pește și le zvântăm bine, după care le rumenim în ulei fierbinte pe ambele părți. Într-un vas mai adânc punem la „topit”, în ulei, cartofii, ceapa și ardeii tăiați cubulețe și îi lăsăm să se înăbușească cu sare. După ce legumele s-au înmuiat, se adaugă pasta de roșii, frunzele de dafin, boiaua, cimbrul și boabele de piper, după care se acoperă vasul și se dă în clocot. Se ia vasul de pe foc, se așează bucățile de pește peste combinația rezultată, se stropește cu vin și se bagă la cuptor 30 de minute.

Servire: se servește caldă, două-trei bucăți de pește pe un pat din combinația de legume. Nu uitați paharul de vin alb/roze, sec/demisec, care va aduce un plus de savoare preparatului. Poftă bună! VPR

La copcă pe apele din Ontario

Text și fotografie **MAC**

Deși tendința glogală de încălzire a climei devine tot mai evidentă, iernile din Canada continuă încă tradiția pescuitlui la copcă, aducând în fiecare an, chiar dacă uneori cu puțină întârziere, temperaturi suficient de scăzute pentru a îngheța apele.

În sudul provinciei Ontario, provincie despărțită de SUA de râul Niagara pe care se află și renumita cascadă cu același nume, iernile nu sunt atât de aspre, precum în nordul porvinciei sau în Quebec, dar totuși temperaturile coboră și rămân frecvent în jurul valorilor de -5, -10 grade Celsius.

Valurile de ger nu iartă însă nici aceste locuri, iar dacă apele nu au înghețat complet încă, un astfel de val de frig ce aduce temperaturi de -20, -25 de grade este suficient pentru a foma poduri groase de gheață, care, de regulă, vor dăinui până spre sfârșitul iernii.

Pod de gheață peste ape

Indiferent unde te-ai afla în sudul provinciei, vestea că gheața este bună și merge bibanul, circulă cu repeziciune. Când vine vremea copcii, puțini sunt cei ce rezistă tentației de a ieși pe luciul imaculat al gheții. Majoritatea celor pasionați de acest pescuit aparte, pregătesc echipamentul și iau drumul apelor înghețate de gerul iernii. Fie că vor pescui pe vechiul canal Welland, în golfulețele aflate la gurile râurilor ce se varsă în lacul Ontario, de-a lungul autostrăzii QEW dinspre Toronto spre Buffalo, amintirea iernilor trecute dar și poveștile „calde”, din sezon, toate animă spiritele iar pescarii, adulți și copii, iau cu asalt luciul gheții.

Tradiția echipamentului

Cât privește echipamentul, cuvântul de ordine este confortul, siguranța și tehnica de ultimă oră. Pentru transportul echipamentului, vom vedea de la săniuțele simple trase cu sfoara, la săniile cu motor sau ATV-uri, toate încărcate ochi cu de toate. Bineînțeles nu lipsesc frezele manuale sau cele cu motor, cortul pentru adăpost, radiatoarele cu propan pentru încălzire, găletușele pentru păstrarea momelilor vii, termosul cu ceai sau cafea fierbinte și cutiile termoizolante pentru câte ceva de mâncare. Asta pentru că, de regulă, se stă pe gheață câte o zi întreagă, fără întreupere.

„Indiferent unde te-ai afla în sudul provinciei, vestea că gheața este bună și merge bibanul, circulă cu repeziciune. Când vine vremea copcii, puțini sunt cei ce rezistă tentației de a ieși pe luciul imaculat al gheții. Majoritatea celor pasionați de acest pescuit aparte, pregătesc echipamentul și iau drumul apelor înghețate de gerul iernii.

Trecând la echipamentul propriu-zis pentru pescuit la copcă, lansetele scurte, cu acțiuni și putere în funcție de specia de pește vizată, suporți pentru lansete, care de care mai sofisticat și mai practic, micro-mulinete, toate în culori cât mai vizibile pentru a le găsi ușor pe albul imaculat al gheții. Nu lipsesc plutele, monturile gata făcute sau injghebate la fața locului, fire speciale pentru pescuit pe gheță și, bineânțeles, nălucile artificiale, care de care mai interesante, simple sau de-a dreptul ciudate, dar, cele mai multe, de „ultimă generație” și, bineînțeles, garantat „prinzătoare”…!

La gura copcii

Odată locul ales se trece la forarea copcilor. Dacă locul este nou și nu mai sunt deja alți pescari pe gheață, de regulă se fac mai multe copci pe traseu, pentru a verifica grosinea gheții. Siguranța pe gheață este un aspect foarte serios și nu merită riscul de a te trezi în apă, mai ales dacă ești de unul singur. În plus, echipamentul de ajutor nu trebuie să lipsească din dotare, adesea, atunci când se controloează permisul de pescuit trebuind să arăți și trusa de siguranță, echipată obligatoriu cu mânere cu cuie, cordelină cu plutitor, și fluier pentru avertizare în caz de pericol.

La pescuit se folosesc atât momeli vii, de regulă peștișori vii, *minnows* cum sunt numiți, dar și năluci artificiale, dandinete, mormâște, silicoane, jig-uri și chiar și nimfe dichisite anume pentru vremea copcii.

Deși gerul de afară pune adesea multe grade cu minus în termometre, timpul trece de cele mai multe ori fără a băga de seamă. Și cum peștii sunt și ei de regulă prezenți, iar cele două lansete permise de regulament te țin ocupat de cele mai multe ori, reușita partidei aduce satisfacția ce va fixa în gând amintirea unei zile minunate de pescuit la copcă. Astfel, an de an, pasionații acestui sport recreativ vor reveni, cu siguranță, pe gheața apelor din Ontario. **VPR**

Înainte, stop, „marșarier”

Text și fotografie **DORU DINEA**

În multe nopți temperaturile negative prind în menghină cuprinsul Jiului și îl supun cu nemișcări tăcute, dăltuind luciri metalice în ochiurile de apă ce rătăcesc răzlețe pe marginea râului. Cocoțate pe copacii golași sau șerpuind pe mulțimea de iarbă și plante uscate, pânze de albe cristale implântă tăișuri de sclipiri reci și dincolo de orele prânzului. Până și zilele însorite se încăpățânează să aibă temperaturi din ce în ce mai zgârcite.

Cu toate că nu funcționează la capacitate maximă, apele uzinate de termocentrală au o temperatură ridicată și determină peștii pașnici și răpitori să aibă o activitate intensă și în perioada anotimpului de iarnă. În special în zilele cu temperaturi foarte scăzute, cele mai bune rezultate, la pescuit, se obțin pe canalul de după microcentrala termocentralei dar, se pot realiza rezultate bune și pe o zonă de câteva sute de metri aval de canal, pe cursul râului.

Deoarece eu pescuiesc iarna între orele zece sau unsprezece înaintea prânzului și până la orele trei sau patru după amiaza, de obicei nu mai găsesc nici un loc liber pe canal, așa că, încerc pe cursul râului, în aval. Când pescuiesc la spinning după somni sau avați, nu încerc o zonă foarte depărtată de canal, în aval, dar atunci când încerc și după știuci, încerc și zone mult mai depărtate, în aval și, de asemenea, merg și încerc și în amonte, în apele reci ale râului.

Somnul este un pește de adâncime și de aceea folosesc năluci cu care să ajung în aceste zone ale apei. Pescuiesc cu shad-uri sau grub-uri de 8-10 centimetri lungime pe jig-uri de 9-11 grame, voblere *lipless silent* de 6-8 centimetri lungime și până la 14 grame greutate dar, cel mai mult folosesc voblerele tip *crank* SDR cu lungimi cuprinse între 5 și 8 centimetri. Dintre aceste tipuri de voblere, le folosesc mai mult pe cele cu format *fat* sau *flat* și mai puțin pe cele cu format *slim*, minnow. De asemenea, în special în această perioadă a anului, le folosesc pe cele fără bile, deci fără un semnal acustic accentuat.

Modelele SDR îmi permit să ajung cu voblerele într-un timp foarte scurt la adâncimi mari și au o stabilitate foarte bună și în zonele unde curenții apei sunt mai puternici. Deoarece acționează la cele mai mici viteze de recuperare precum sunt sensibile și acționează la cei mai mici curenți ai apei, pot să le mențin un timp mai îndelungat în anumite zone ale apei. În felul

> ***„Dintre aceste tipuri de voblere, le folosesc mai mult pe cele cu format* fat *sau* flat *și mai puțin pe cele cu format* slim, minnow. *De asemenea, în special în această perioadă a anului, le folosesc pe cele fără bile, deci fără un semnal acustic accentuat.***

acesta prospectez mult mai bine zonele de apă în care pescuiesc.

După ce lansez și voblerul ajunge pe suprafața apei, smucesc puțin din vârful lansetei și încep recuperarea într-un ritm mai vioi, până ce simt că năluca atinge substratul. Cu vârful lansetei orientat în sus, la un unghi de 50-60 de grade față de suprafața apei, recuperez încet astfel încât să simt aproape tot timpul cum voblerul „bate" substratul. Recuperez unul sau câțiva metri după care opresc recuperarea timp de câteva secunde. În acest fel, năluca acționează într-o zonă cât mai mică într-un timp mai îndelungat. După aceea, uneori, reiau cu o viteză mică recuperarea iar alteori cobor vârful lansetei până aproape de suprafața apei sau derulez, câteva ture, din manivela mulinetei, timp în care voblerul, ajutat de curentul apei, execută o mișcare înspre înapoi, adică în sensul de curgere al apei. Acest stil de acționare al nălucii, înainte, stop, înapoi sau „în marșarier", dacă pot să-i spun așa, și nu neapărat tot timpul în această ordine, îl execut până ajung cu năluca lângă mal și o pregătesc pentru o altă lansare.

Atunci când lansez năluca înspre amonte, execut recuperarea astfel încât aceasta să aibă aproape aceași viteză de deplasare cu cea a curentului apei și să o simt, aproximativ tot timpul, cum „bate" substratul cu barbeta. Destul de rar, execut în aceste cazuri, stopuri, pauze în recuperare. În aceste situații, pauzele în recuperare sunt foarte scurte.

Durata mare a nopților și micșorarea semnificativă a zilelor, deci a luminii naturale, chiar dacă temperatura apei în zona în care pescuiesc după somni este ceva mai ridicată datorită uzinării apelor din procesul tehnologic al termocentralei, face ca atacurile somnilor asupra nălucilor să fie mai moi, mai discrete. De multe ori se simt câteva țacuri pe năluca. Uneori aceste țacuri sunt precedate de o ținere, o presiune fluidă asupra nălucii dar alteori rămân doar țacurile de tatonare. Execut înțeparea atunci când simt acea ținere fluidă asupra nălucii. Foarte rar are loc un atac mai hotărât asupra nălucii, cu o oprire bruscă sau o evadare accelerată într-o anumită direcție. Chiar dacă atacurile somnilor asupra nălucilor sunt, în general, destul de discrete, drill-urile sunt cât se poate de palpitante. Peștii luptă cu multă putere și întotdeauna trebuie să am frâna mulinetei cât mai bine reglată.

> ***Chiar dacă atacurile somnilor asupra nălucilor sunt, în general, destul de discrete, drill-urile sunt cât se poate de palpitante. Peștii luptă cu multă putere și întotdeauna trebuie să am frâna mulinetei cât mai bine reglată.***

Cu toate că temperaturile, de cele mai multe ori, sunt supărător de zgârcite, partidele de pescuit la spinning din anotimpul de iarnă, în care mai am și ceva rezultate, crează satisfacții cât se poate de generoase. Iar dacă se întâmplă, uneori, ca peștii să rămână indiferenți la nălucile ce evoluează ademenitoare prin apele râului, simpla evadare în mijlocul naturii e cel mai mare câștig! VPR

Foto: MUGUREL IONESCU

Primul inventar mondial al râmelor

MUGUREL IONESCU

Nu te poți numi pescar dacă, încă din copilărie, nu ai făcut cunoștință cu cea mai cunoscută și folosită momeală vie, râma. Este cazul pescarilor „fixiști" dar, la o anumită vârstă, aproape toți am trecut prin acest stadiu. Unii au evoluat la tehnici considerate superioare, alții au rămas fideli celor tradiționale.

Pe planetă este estimată existența a 3.000 de specii diferite de râme. Un grup internațional de cercetători a creionat un tablou al repartiției acestor vietăți, esențiale pentru păstrarea calității solurilor.

Câte ceva despre râme

Este cunoscută importanța acestor nevertebrate, care sunt un element cheie al ecosistemelor terestre: activitatea lor generează un amestec al materiilor organice și minerale. Ele reciclează nutrimentele, cum sunt azotul, fosforul, calciul ș.a., fiind indispensabile bunei creșteri a vegetației, asigurând echilibrul ecosistemului. Au un rol esențial în transportul carbonului în profunzime, participând la dispersia semințelor și la pătrunderea apei, constituind, în același timp, și hrana mai multor specii de păsări și animale. De multe ori, biomasa lor dintr-o zonă determinată este mai mare decât aceea a tuturor mamiferelor din această zonă.

Este cunoscut faptul că marele om de știință Charles Darwin era un mare admirator al râmelor. El le-a consacrat o carte, „*Rolul râmelor în formarea pământului vegetal*", care l-a făcut, în acea perioadă, mai celebru decât „*Originea speciilor*". Concluziile sale prezentate în această carte au avut la bază rezultatele observațiilor făcute în locurile în care a călătorit prin lume.

Studiul

O echipă internațională formată din 140 de cercetători de pe tot globul a publicat în revista „*Stiința*", la Universitatea din Leipzig, un tablou planetar a abundenței și diversității râmelor, cu rezultate uimitoare asupra factorilor care le sunt sau nu favorabili.

> ***„Chiar dacă râmele nu sunt aparent vizibile și nu au carisma unui urs panda, ele sunt mult mai importante pentru alte organisme și pentru funcționarea ecositemelor".***
> –NICO EISENHAUER

Ei au procesat date colectate asupra unor eșantioane ale comunităților de râme provenind din 6.928 de zone, din 57 de țări, „*cu scopul de a determina tendințele în ceea ce privește diversitatea, abundența și biomasa râmelor în contextul schimbărilor climatice trecute și prezente.*"

„*Cercetătorii cred, după decenii de studii, că într-o zonă tropicală studiată se găsesc mai multe specii animale decât într-o zonă tempertă de aceeași dimensiune*", explică Helen Phillips, de la Centrul German pentru Cercetări Integrate asupra Biodiversității a Universității din Leipzig, prima semnatară a publicației.

Prima surpriză relevată de acest studiu este faptul că „lumea subterană" a regiunilor temperate, Europa, nord-estul Statelor Unite și Noua Zeelandă este cea mai bogată în specii de râme și prezintă cea mai mare abundență, atât numeric, cât și ca biomasă, în aria studiată. Totuși, faptul că repartiția ar fi inversă față de lumea animală de la suprafață nu poate fi o concluzie finală, pentru că speciile de râme din zonele tropicale nu au fost încă suficient studiate.

A doua mare însemnătate a acestui studiu este că a evidențiat factorii cei mai importanți pentru existența acestor vietăți subterane, în afara compoziției solurilor, de exemplu factorii climatici, umiditatea și temperatura. „*Chiar dacă râmele nu sunt aparent vizibile și nu au carisma unui urs panda, ele sunt mult mai importante pentru alte organisme și pentru funcționarea ecositemelor*", afirmă Nico Eisenhauer, cel care a început și a coordonat lucrările.

Concluzii

Studiul se încheie cu avertismentul cercetătorilor, care trag un semnal de alarmă asupra riscurilor reprezentate de schimbările climatice. „*Deplasările râmelor sunt foarte lente, de ordinul a câtorva metri pe an, și sunt ușor de oprit de numeroasele obstacole naturale. Nu trebuie deci să contăm pe deplasările populațiilor. Dar cercetările noastre pot avea rezultate concrete prin definirea unor bune practici de gestionare a solurilor, care să constituie un cod de bune practici agricole*", afirmă Raphael Marichal, cercetător în cadrul programului. VPR

–Preluare și adaptare din articolul lui Jean-Luc Nothias, apărut în LE FIGARO - Franța joi, 31 octombrie, 2019.

Caricaturi

GHEORGHE ȘTEFĂNESCU

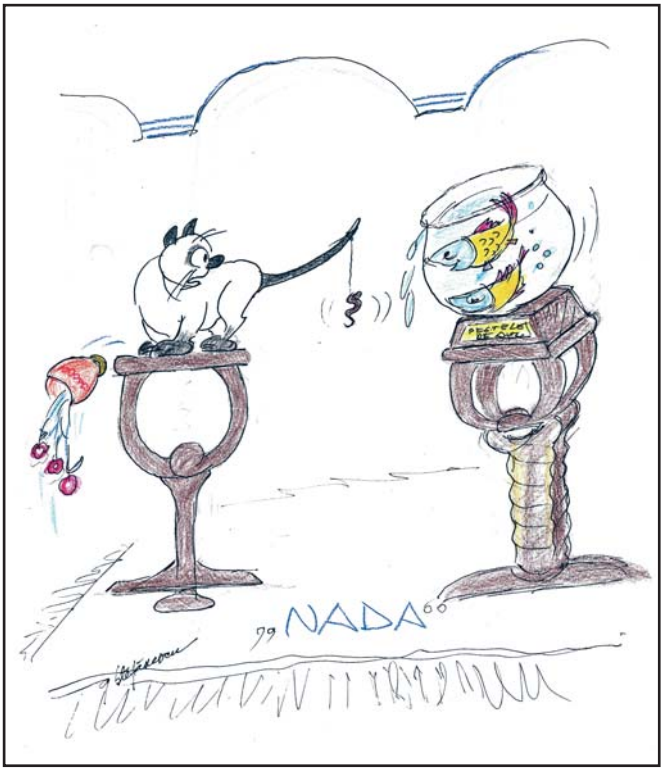

BULINE

ȚIȚI

Țiți și Bulă se delectează cu câte o bere rece iar pentru a nu se mai știe a câta oară Bulă oftează prelung:

- Ce-ai mă, că mai amețit de când tot oftezi ? Ce naiba ai mai pățit iarăși?

- Eh, ...de pățit, n-am pățit nimic, Doamne ferește, însă Bulina asta a mea, ori mă toacă de bani pentru ea, ori întreține pe cineva, că mie nu-mi spune nimic. Uite de pildă, alaltăieri mi-a cerut opt sute de lei, ieri mi-a cerut din nou șase sute cinci zeci de lei iar astăzi de dimineață, din nou a vrut opt sute de lei.

- Hai mă, ...chiar așa ?! – îl cercetează Țiți surprins.

- Dacă-ți spun! Ce naiba, te mint eu pe tine?

- Dar, ce naiba o face cu atâția bani?! – îl întreabă Țiți surprins și el de cele povestite de Bulă.

- Offf – oftează Bulă din nou, nici eu nu pot să-mi dau seama pentru că, până acum nu i-am dat nici măcar un leu!

*

- Țițache, hai la o bere – îl sună Bulă la telefon.

- Păi bine mă, nu te-am invitat eu mai devreme ca să vii la o berică rece și m-ai refuza spunându-mi că ai o durere groaznică de cap?!

- Așa era atunci însă, de vreo câteva minute *durerea* a plecat în vizită pe la maică-sa!!

*

- Măi elev Bulache, îți tot admir părul bogat și ondulat. De la cine îl ai, de la maică-ta ori de la tătucul tău ?

- Doamnă, fără nici o îndoială îl am de la mama deoarece, taică-meu are o chelie...!

*

Bulă este invitat la o petrecere extrem de pretențioasă iar prin urmare, în cuprinsul invitației primite se preciza textual ca fiecare invitat să poarte musai numai papion de culoare neagră.

Drept urmare, odată ajuns la vila unde era organizată petrecerea, imediat după ce a coborât din taxiul care l-a dus acolo, Bulă a constatat cu oarecare surprindere că, toți ceilalți invitați, în afara papionului negru, de rigoare, mai purtau și cămăși albe asortate cu pantaloni negri.

*

- Măi Bulă, tu ai probleme cu vederea?

- Nu, ...dar de ce mă întrebi?

- Păi, după semnul rămas pe nas, înțeleg că porți ochelari?

- Aaaa, ...nici vorbă, prietene. Ăla-i locul obișnuit unde sprijin halba cu bere ca să o pot goli așa cum se cuvine.

*

- Vecinico, nu-mi spui și mie ce cadou ai primit de ziua ta de la Bulă al tău?

- Păi, ...vezi Mercedesul ăla S600 metalizat?

- Aoleo, ...ține-mă să nu leșin! Ce vorbești, soro ...păi ăla-i tare de tot! Bravo, te-ai ajuns! Și nu aveai de gând ca să ne spui și nouă ?

- Vai de mie, chiar așa mă crezi? Uite, ca să nu mă mai judeci degeaba, află că, puloverul pe care mi l-a oferit cadou de ziua mea are exact aceeași culoare! VPR

noutăți DE PRIN MAGAZINE

ABREVIS

Bariki Shad - un *swimbait* de impact maxim

Compania japoneză GAN CRAFT inovează constant în domeniul năluci-lor și surprinde din nou cu seria Bariki Shad, concepută de Takanori Hiraiwa, cel care a lansat celebra serie Jointed Claw în urmă cu 15 ani.

Bariki Shad este o gamă de *swimbaituri soft* cu caracteristici ce nu se regăsesc la nicio altă năluc: coada în formă de paletă, supradimensio-nată, prezintă o zonă în-groșată pe mijloc, acolo unde putem insera un *nail sinker* sau „cui” din tungsten, de greutăți di-ferite în funcție de di-mensiunea nălucii. Astfel, modelul de 4.8” (12 cm) poate primi un „cui” de aproximativ 1 gram, iar modelul mare, de 6.8” (17 cm) se poate utiliza în com-binație cu inserturi de circa 1,5 grame. Rolul acestor inserții în coadă nu este de a îngreuna nălucille, care sunt destul de grele - modelul 6.8” cântărește 42 de grame, iar mezinul de 4.8” are nu mai puțin de 18 grame. Astfel, ambele năluci sunt foarte ușor de lansat cu echipament de *cast* și se pretează chiar și lanseurilor cu dificul-tate tehnică maximă, precum *skipping*-ul. Adăugarea acelei mici greutăți în zona cozii sporește și mai mult am-plitudinea bătăilor sau a oscilațiilor pe care le face năluca, făcând-o să evo-lueze cu maximum de stimuli chiar și la cele mai mici viteze de recu-perare.

Cârligele *offset* reco-mandate pentru Bariki Shad 6.8” sunt între 8/0 și 10/0, iar pentru modelul de 4.8”, între 4/0 și 5/0. Noile *swimbait*-uri *soft* prind atât știuci, cât și șalăi, fiind deja testate pe apele din România și sunt disponibile prin magazinzul Abrevis sau la co-mandă online. VPR

–www.abrevis.ro

FISELA

Vaselina Pentru mulinete
Cum să prelungești durabilitatea mulinetelor tale

Iarna este sezonul ideal pentru o revizie a mulinetelor pe care le fo-losim în sezonul de pes-cuit. Ungerea necorespun-zătoare a mecanismelor mulinetelor poate face ca mecanismul să nu func-ționeze conform standar-delor, să corodeze sau să se blocheze.

Ardent Reel Butter, marcă înregis-trată Ardent, propune atât uleiul cât și vaselina, produse sintetice de înaltă calitate, pentru întreținerea componen-telor mulinetelor. Produsele Ardent sunt 100% dezvoltate în laborator, cu aditivi speciali, care asigură o lubrifiere superioară, durabilă, pentru orice model de mulinetă. Aplicarea regulată a acestor produse în mulinetele pe care le folosim va asigura o durată de utilizare mai mare, rularea fără zgomot sau cu zgo-mot diminuat, în funcție de perfor-manțele inițiale, asigurând o experiență superioară în pescuit.

Specificații tehnice: cantitate - 30 ml., grad de vâscozitate - mediu, rezis-tență la raze UV, produs realizat în Statele Unite ale Americii. VPR

–www.fisela.ro.

F.S.P.-1 cod fiscal
Ф.С.П.-1 1002600023242

fisa de livrare
доставочная карточка

V.P. П.П. | loc. место | c fru литер

pentru revista на газету 32876 (indexul publicației)

Vânătorul și Pescarul Moldovei
(denumirea publicației / наименование издания)

Prețul Стоимость	abonamentului подписки	Fara TVA	TVA	Total	Numerul de complete кол-во комп.
	readresării переадресовки				1

pe anul 2016 luniile
на 2016 г. по месяцам

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

localitatea
куда (cod postal / почтовый инд.) (adresa / адрес)

destinata
кому (numele, prenumele / фамилия, инициалы)

Intreprinderea de Stat "Posta Moldovei"

F.S.P.-1 cod fiscal
Ф.С.П.-1 1002600023242

ABONAMENT la ziarul, revista
АБОНЕМЕНТ на газету, журнал 32876 (indexul publicației)
Vânătorul și Pescarul Moldovei
(denumirea publicației / наименование издания)
numarul de complete кол-во комп. 1

pe anul 2016 luniile

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x

localitatea
куда (cod postal / почтовый инд.) (adresa / адрес)

destinata
кому (numele, prenumele / фамилия, инициалы)

TALON DE ABONAMENT

VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL MOLDOVEI

Index – **32.876**

12 luni – 150 lei MD

Fișa de livrare se completează la oficiul poștal (localitatea, cod poștal, adresa domiciliu, destinatar)
F.S.P.-1 **Cod fiscal 1002600023242**
Întreprinderea de Stat **„Poșta Moldovei”**

FEBRUARIE 2020

ZIUA		ÎNCEPUTUL PERIOADEI FAVORABILE PESCUITULUI				FAZELE LUNII	SOARE RĂSARE	SOARE APUNE
1	S	**5.31**	11.45	**16.24**	22.26			
2	D	**6.24**	12.37	**17.16**	23.17	P.P.	7.33	17.23
3	L	**7.16**	11.28	**18.07**	-			
4	M	0.41	**6.22**	11.34	**18.01**			
5	M	1.34	**7.13**	12.25	**18.49**			
6	J	2.26	**8.06**	13.17	**19.41**			
7	V	3.17	**8.49**	14.08	**20.35**			
8	S	4.09	**9.38**	14.51	**21.28**			
9	D	4.51	**10.27**	15.43	**22.19**	L.P.	7.25	17.35
10	L	5.44	**11.18**	16.36	-			
11	M	**0.29**	5.31	**11.32**	17.15			
12	M	**1.17**	6.25	**12.26**	18.07			
13	J	**2.08**	7.17	**13.17**	18.49			
14	V	**2.51**	8.11	**14.09**	19.42			
15	S	**3.46**	9.06	**14.53**	20.35			
16	D	**4.37**	9.51	**15.44**	21.46	U.P.	7.15	17.44
17	L	**5.29**	10.46	**16.39**	-			
18	M	0.21	**5.27**	11.14	**16.48**			
19	M	1.13	**6.19**	12.06	**17.39**			
20	J	1.05	**7.11**	12.48	**18.28**			
21	V	1.49	**8.03**	13.42	**19.21**			
22	S	2.37	**8.51**	14.35	**20.12**			
23	D	3.29	**9.43**	15.27	**21.05**	L.N.	7.04	17.54
24	L	4.18	**10.36**	16.18	-			
25	M	**0.35**	5.11	**12.32**	17.21			
26	M	**1.26**	6.04	**13.24**	18.16			
27	J	**2.17**	6.52	**14.16**	19.07			
28	V	**3.06**	7.44	**15.09**	19.49			
29	S	**3.52**	8.36	**16.01**	20. 38			

mica publicitate

VÂNZĂRI

Vând căței din rasa Epagneul Breton, născuți pe data de 15.09.2019. Tel.: 0742-100.378

Vând armă de vânătoare basculantă cu glonț, cal. 243WIN., marca IZN-18MN, armă cu alice cu țevi juxtapuse marca IJ-58 și armă cu glonț, cal. 5,6x38, marca BARS-Baikal. Tel.: 0269-841.970

Vând armă de vânătoare Merkel Shul cal. 16 cu toc de piele. Preț: 2.000 lei. Tel.: 0741-013.022

REBUS

ANOTIMPUL VÂNĂTORULUI

Rezolvarea din numărul trecut

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	F	E	L	■	M	O	D	E	S	T
2	I	N	A	M	I	C	■	P	U	R
3	E	■	S	A	N	A	T	O	S	I
4	R	O	A	T	A	■	U	L	■	S
5	■	L	■	U	■	I	N	E	L	A
6	L	A	T	R	A	T	■	T	U	■
7	I	R	E	■	R	A	S	I	N	A
8	T	■	A	P	■	R	U	■	E	G
9	R	A	P	I	D	I	T	A	T	E
10	A	T	A	C	A	■	A	M	A	R

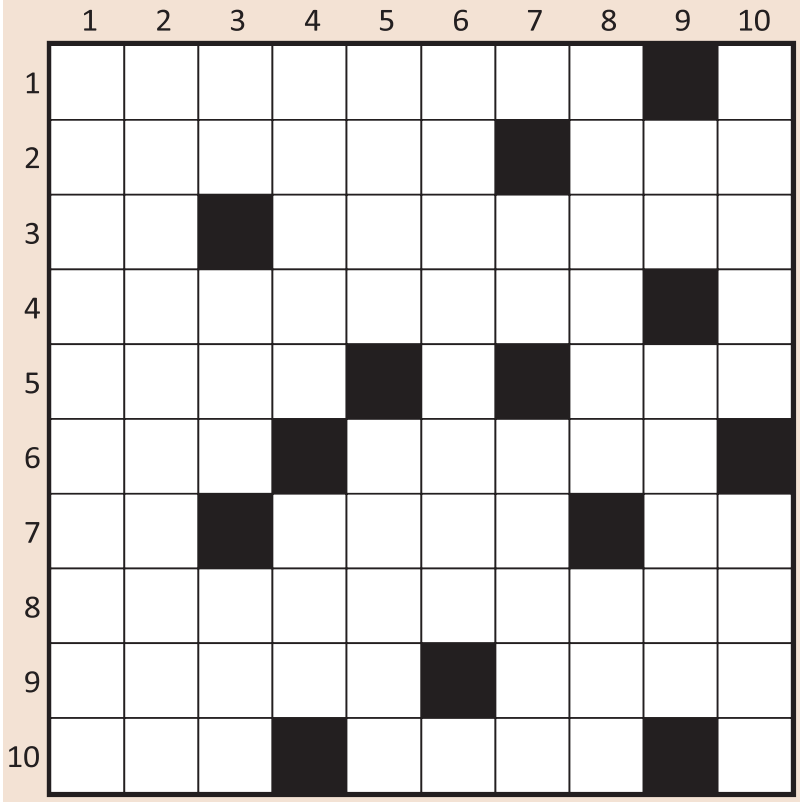

VÂNĂTORI ÎN DEPLASARE!

ION MIHAIU

ORIZONTAL: 1) Așezarea temporară în adăposturi găsite pe trasee. 2) Trofee de mare preț – Închise la culoare. 3) Numărul 13! – Vânătorul care nu stă mult la vorbă. 4) Atinse de alice. 5) Arbore care crește în locuri umede – Bătut într-o parte! 6) Între umeri! – Vânător cu o singură iubire. 7) Prins la urmă! – Una care duce vorba în lume – Scoase din fire! 8) O vânătoare sângeroasă (fig.). 9) Vânați cu deplasări lente de toreadori – Nu te lasă să vezi. 10) Dispozitive de război – Instrumentul muzical al festinelor de altădată.

VERTICAL: 1)Osândiți după judecată. 2) Certat de mai marele vânătorilor. 3) Aproape nou! – Impozitul de odinioară – O stradă oarecare din Paris. 4) Porțiunea de deasupra călcâiului unui ciorap – Vocile reunite ale vânătorilor. 5) Program – Ușor de făcut. 6) Vânători cu tolba goală (fig.). 7) Notă medie! – Vânătorul pe moșia altuia (fig.). 8) Succed unor descărcări electrice la o vânătoare pe furtună – Atrage animalele însetate. 9) Ultimele printre hăitași! – Drum de țară. 10) Partea vânatului bună pentru pateu – Afectate de frig. VPR

Abonează-te acum!

Nu pierde nici un exemplar!

Poți primi acasă 12 reviste consecutive începând de la data abonării. Urmează instrucțiunile din cuponul pentru abonament.

CUPON ANUNȚ

mica publicitate

Anunț gratuit – maximum 15 cuvinte

Text anunț:

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Data: .....

Nume și prenume:

.....

Tel: .....

Anunțurile pentru **mica publicitate** se primesc până în data de 20 ale lunii curente, pentru luna următoare!

Adresa redacției: *A.G.V.P.S. din România, București, Calea Moșilor Nr. 128, Sector 2, Cod 020882*

CUPON PENTRU ABONAMENT LA REVISTA VÂNĂTORUL ȘI PESCARUL ROMÂN PE O PERIOADĂ DE 12 LUNI.

PREȚ ABONAMENT 12 LUNI: 69 LEI

NUME .....

PRENUME .....

Adresa la care doresc să primesc revista:
Strada .....
Număr ..... Bloc ..... Scara ..... Etaj ..... Apartament .....
Localitate ..... Județ/Sector .....
Telefon ..... Data ..... Semnătura .....
Am achitat suma de ..... în data de ..... cu .....
☐ Ordin de plată nr. .....
☐ Mandat poștal nr. .....

Poți primi acasă revista **Vânătorul și Pescarul Român**. Primești 12 reviste consecutive începând de la data abonării. Completează cuponul alăturat și trimite-l împreună cu dovada plății abonamentului (**copia ordinului de plată sau a mandatului poștal**) pe adresa: A.G.V.P.S. din România, București, Calea Moșilor nr. 128, Sector 2, cod 020882.

Plata se va face în Contul RO23 RZBR 0000 0600 0066 7242 deschis la Raiffeisen Bank - Agenția Moșilor. A.G.V.P.S. din România, C.I.F. nr. 24251140.

MERKEL

RX HELIX BLACK

avem pe STOC

14.399 ron

calibru: 7x64; 30-06 Sprg.
lungimea totală: 1 070 mm
lungimea ţevii: 510 mm
greutate: 3 000 g.

Merkel RX Helix Black combină calităţile celui mai rapid sistem cu repetiţie cu estetica unei arme luxoase, cu patul din lemn de nuc cu diferite grade de calitate.

Cea mai recentă creaţie în materie de arme bolt action, combină închizătorul rotativ cu acţiunea liniară. Sistemul cu demultiplicare pe cremalieră este la ora actuală cel mai rapid sistem liniar, combinând cursa scurtă a pârghiei de armare cu cursa lungă, dublă a închizătorului. Manevra de încărcare se face rapid, intuitiv, fără ridicarea capului de pe obrăzarul armei.

Sistemul permite schimbarea rapidă a ţeviilor de diferite calibre fără folosirea de chei sau şurubelniţe speciale. Schimbarea calibrului se face simplu prin schimbarea ţevii şi a capului închizătorului, prin simplă acţionare a unei pârghii încorporate.

MERKEL

30-06 Sprg. - 18.299 ron

avem pe STOC Merkel RX Helix WildBoar

MERKEL

9,3x62 - 11.999 ron

avem pe STOC Merkel RX Helix Explorer

MERKEL

30-06 Sprg. - 6.549 ron

avem pe STOC Merkel SR1 Basic

HAENEL

7x64; 9,3x62; 8x57 JS; 30-06 Sprg.; - 5.099 ron
300 Win.Mag. - 5.499 ron

avem pe STOC Haenel Jaeger 10 Synthetic Green

HAENEL

30-06 Sprg. (ţeavă de 560 mm.) - 5.299 ron
300 WinMag. (ţeavă de 610 mm.) - 5.799 ron

avem pe STOC Haenel Jaeger 10 standard

HAENEL

9,3x62; 30-06 Sprg.; 300 Win.Mag. - 5.999 ron

avem pe STOC Haenel SLB 2000+

REPREZENTANT OFICIAL ÎN ROMÂNIA

Produsele pot fi achiziţionate în magazinul nostru din Oradea sau de la unul din distribuitorii noştri din ţară.

MATERIAL GROUP ROMANIA SINCE 1993 WWW.HUNTERSHOP.RO

MERKEL

MERKEL JAGD UND SPORTWAFFEN
TEL.: 0049 (0) 3681-854-0 | 98527 SÜHL
WWW.MERKEL-DIE-JAGD.DE

Huntershop
TEL.: +4 0259 47 40 40 | 0738 998 857
WWW.HUNTERSHOP.RO

HAENEL

C.G. HAENEL GmbH
TEL.: 0049 (0) 3681 854 0 | 98527 SÜHL
WWW.CG-HAENEL.DE

VINO LA FISHING & HUNTING EXPO ȘI POȚI CÂȘTIGA

UN AUTOTURISM

LA SUPER-TOMBOLA EXPOZIȚIEI

SAU UNUL DINTRE CELE PESTE 8.000 DE CADOURI GARANTATE

FISHING & HUNTING EXPO 25

6-9 FEBRUARIE 2020

ROMEXPO - PAVILIONUL B2

PARTENERI MEDIA

DIGI 24 HD

DIGI FM

ORGANIZATOR

BILETE DISPONIBILE PRIN ENTERTIX.RO ȘI MYTICKET.RO

ȘI LA CASIERII, ÎN ZILELE EVENIMENTULUI

entertix

myticket.ro

FISHINGANDHUNTINGEXPO.RO